

EESTI HARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise õppekavarühmade hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2022

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Üldosa	5
3. Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes	14
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus	14
3.1.1 Õppekavaarendus	14
3.1.2 Õppe kavandamine	18
3.2 Õppimine ja õpetamine	21
3.2.1 Õppijate erialavalik on toetatud	21
3.2.2.Õpikeskkond	22
3.2.3 Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus	24
3.2.4 Õppesisu, metoodika ja hindamine	26
3.2.5 Õppijate toetamine	27
3.3 Õpetajad	31
3.3.1 Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad	31
3.3.2 Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng	33
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise õppekavarühmade osas	35

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab:

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel ja -vestlustel kogutud info. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Hindamisvaldkonnad on:

- **Õppekavad ja õppekavaarendus,**
- **Õppimine ja õpetamine,**
- **Õpetajad.**

Hindamiskomisjon esitab hindamisaruandes hindamisvaldkondade kaupa kokkuvõtliku analüüsi õppekavarühma õppekavade kohta. Komisjon toob iga hindamisvaldkonna analüüsi tulemusena välja **järeldused**: tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavad.
- **Parendusvaldkonnad** ja soovitusel viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitusel arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on kooli otsustada. Soovitusel arendusteks ei mõjuta lõppotsuse kujunemist.

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) kutsehariduse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavarühma kvaliteedi hindamine läbi:

- kuue (6) aasta pärast, kui õppekavarühmas toimuv õppetöö vastab kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele;
- kolme (3) aasta pärast, kui hindamisnõukogu hinnangul esineb õppekavarühmas õppetöö mittevastavusi õigusaktidele ja /või kvaliteedi hindamise kriteeriumidele.

Kui hindamisnõukogu kaalub kahe hindamisotsuse vahel ning leiab, et teatud tingimuse täitmisel kooli poolt oleks võimalik võtta vastu positiivsem otsus, võib ta sellise otsuse vastu võtta kõrvaltingimusega haldusmenetluse seaduse § 53 mõttes.

HAKA moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. HAKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga 09.09.2022. HAKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Ülle Ojamäe	komisjoni esimees, kutseõppe ekspert, Oru Kooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja; kuni 2022 Haapsalu Kutsehariduskeskuse õppedirektor; ECVET ekspertgrupi liige;
Tiia Murulaid	komisjoni liige-sekretär, kutseõppe ekspert; Tallinna Tehnikakõrgkooli teenusmajanduse instituudi lektor; kutseõpetaja kutsestandardi uuendamise töörühma liige;
Maiu Antsmaa	komisjoni liige, tööandjate esindaja; Trimtex Baltic OÜ juhataja; Rõivatootjate Liidus olnud kutsestandardite väljatöötamise töörühmas; osalenud OSKA ekspertkogus "Rõiva-, tekstiili- ja nahatööstuse valdkonna tööjõu- ja oskuste vajaduse prognoos" 2018; osalenud ERASMUS projektis koostöös Eesti, Rootsi ja Hollandi ülikoolidega teemal " <i>Digital Surface Modification of flat surfaces and textiles 2018-2020</i> " (sh uus õppeaine Tallinna Tehnikakõrgkoolile); lõputööde juhendaja TTKs;
Ulvi Noor	komisjoni liige, tööandjate esindaja; Tallinna Ehituskooli metoodik, infokeskuse juhataja, praktikakorralduse juht;
Viljar Vissel	komisjoni liige, tööandjate esindaja; SA Virumaa Muuseumid juht; kuni 2020 Muinsuskaitseameti nõunik vallasmälestiste alal.

Hindamisprotsessi kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid HAKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid iseseisvalt läbi kooli eneseanalüüsi aruande ja arutasid esile kerkinud küsimusi oma töökoosolekul. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja HAKAga. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning koostasid sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülastus toimus 23.-24. novembril 2022. Hindamiskülastuse raames tutvusid komisjoni liikmed õppekavarühmade praktilise õpikeskkonnaga Jõhvis ja Narvas ning külastasid praktilise õppetöö tegevusi. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokkulepitud vestlused ja tutvus kooli poolt esitatud lisadokumentidega. Vestlused kulgesid üldiselt ladusalt, sest olid kooli ja hindamiskomisjoni poolt hästi ette valmistatud, kuid komisjonil tuli vestlused osaliselt läbi viia vene keeles. Jõhvi õppekoha *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma kutseõpetaja oli võimeline vestlema ainult vene keeles ning raskusi küsimustest arusaamisel oli Narva õppekoha *tekstiilkäsitöö* ning *kergete rõivaste rätsepa* eriala grupi- ja praktikajuhendajatel. Jõhvi õppekoha õmbluserialade kutseõpetajad said enamasti eestikeelsetest küsimustest aru, kuid vastasid komisjoni palvest hoolimata vene keeles.

Vestlustel osalejad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumisteks valmistunud.

Virtuaalkohtumised *MS Teams* keskkonnas käsitöö, *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ning *tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise* õppekavarühmade vilistlastega toimusid 21.11.2022. Veebivestlused sujusid kenasti, v.a tekstiilkäsitöö õppekava vilistlane, kes ei ilmunud vestlusele ja temaga vestelda ei õnnestunud.

Komisjoni liikmed külastasid 23.11.2022 ja 24.11.2022 hinnatavate õppekavarühmade praktikaettevõtteid ning vestlesid nende esindajatega:

- *Kulgu Puit OÜ; TNC Components - materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKR;
- *Talia Stiil OÜ* - käsitöö ning tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ja naha töötlemise ÕKR.

Kokku oli lepitud ka praktikaettevõtte Art-Studio Svetlana OÜ külastus, kuid esindaja haigestumise tõttu jäi see külastus ära.

Komisjoni koolikülastuse järgsel koosolekul lepidi kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Hindamisaruande valmimisega seotud kuupäevad: HAKA esitas esmase aruande koolile 30.12.2022.

Aruande lõpliku variandi koostamisel võttis komisjon arvesse mõned kooli poolt esitatud kommentaarid

Komisjon esitas lõpparuande HAKAle 24.01.2023 (kuupäev).

2. Üldosa

Kooli lühitutvustus

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus (edaspidi IVKHK) loodi 2005. aastal Kohtla-Järve Polütehnikumi, Kohtla-Järve Kutsekooli ja Jõhvi Ametikooli ühendamisel. 2016. aastal toimus vastavalt haridus- ja teadusministri 10.02.2016 käskkirjale nr 1.1-2/16/30 Ida-Virumaal kolme kutseõppeasutuse – Narva Kutseõppekeskuse, Sillamäe Kutsekooli ja Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse ühinemine, mille käigus Sillamäe ja Narva koolid liideti Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusega ning alates 1.09.2016 algas õppetöö ühise nime all.

Kooli eripärana saab välja tuua, et alates 01.09.2016 on IVKHK suuruselt teine kutseõppeasutus Eestis, kus õpe toimub eesti ja vene keeles. Kool on üks regiooni lõimumiskeskusi, milles õppetöö toimub kolmes õppekohas, õppekohtade vaheline pikem vahemaa on 48 km ja keskusest 25 kilomeetrit. Kooli juhtimine toimub Sillamäel, mis on ka õppekohtade vaheline geograafiline keskpunkt. Alates 2008. aastast viib IVKHK läbi õpet Viru vangla kinnipeetavatele. Mäetööstuse ja keemilise töötamise erialasid õpetatakse Eesti kutsekoolidest ainult IVKHK-s. Koolis õpivad nii Eestist kui ka teistest riikidest õppijad.

Koolis õpib seisuga 15.09.2022 kokku 23 õppekavarühmas 2679 õppijat, neist 1277 kutsekeskharidusõppes. Vanglaõppes alustas õpinguid 27 õppijat. Käsitöö ÕKRis, kus vastuvõtt toimub üle aasta, on praeguse seisuga õppijaid 21. Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise ÕKRis on õppijate arv 88. *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKR õppijate arv 10.09.2022 seisuga on 32 õpilast.

Kooli üldeesmärk: Kõikidele õpilastele nii Ida-Virumaalt kui mujalt Eestist on loodud nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused kogu elukaare jooksul, et tagada neile isiksusena väärika eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus. Kooli eesmärgi sõnastamisel on aluseks arengukava aastateks 2018-2021.

IVKHK missioon: Parimate oskustega asjatundjate koolitamine koosmeeles õpilaste ja tööandjatega.

IVKHK visioon: Rahvusvaheliselt tegus, mitmekeelne, paindlikku elukestvat õpet pakkuv hariduskeskus.

IVKHK tunnuslause: Meie aitame kirjutada Sinu edulugu!

Kooli põhiväärtused:

- **Positiivsus** – õpetame ja õpime rõõmuga, keskendume lahendustele, mitte probleemidele.
- **Ausus ja usaldus** – peame lugu üksteisest, õpilastest ja partneritest, suhtleme siiralt ja heasoovlikult, kui kritiseerime, siis konstruktiivselt ja oskame vajadusel vabandada.
- **Pädevus ja tegusus** – oleme pühendunud ja seame kõrgeid eesmärke, julgeme võtta vastutust ja viime alustatu lõpuni.
- **Koostöö ja avatus** – otsime koos lahendusi, jagame üksteisega oma kogemusi ja ideid, toetame ja tunnustame üksteist, õpilasi ja partnereid.

[IVKHK arengukava](#) aastateks 2018-2021 töötati välja 2018. aastal ja on avaldatud kooli kodulehel.

Kooli peaeesmärgid tulenevalt aredukavast on järgmised:

- muutunud õpikäsitus;
- elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus;
- digipööre elukestvas õppes;
- võrdsed võimalused elukestvas õppes ja õppes osalemise kasv;
- pädevad ja motiveeritud õpetajad.

Ülevaade analüüsitavatest õppekavadest

Hindamisaruandes analüüsitavad õppekavarühmad on *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühm (ÕKR), mis kuulub ehituse ja puidu valdkonda; *käsitöö, tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise* ÕKR-id, mis kuuluvad teeninduse valdkonda.

Käsitöö ÕKR-i tasemeõppe õppekavad

Aruandeperioodil on *käsitöö* ÕKR-is õpet läbi viidud ühe eriala õppekava alusel: *tekstiilkäsitöö*. *Tekstiilkäsitöö* õppekava on 4. taseme esmaõppe õppekava, mida rakendatakse 2014. aastast. Õpe toimub statsionaarses koolipõhises õppevormis ning õppe läbiviimise eest vastutab teeninduserialade juht Valentina Gorohh.

Tabel 1. Ülevaade käsitöö ÕKR-i õppekavadest

Õppekava nimetus	Kvalifikatsioonitase esmaõpe/ jätkuõpe	Kood EHISes	Maht EKAP	Rakenduse aasta	Õppevorm/id	Link õppekavale ja moodulite rakendus kavadele
Tekstiilkäsitöö	tase 442 4. taseme kutseõppe esmaõpe	157370	120	2014	Statsionaarne koolipõhine	Õppekava

Allikas: IVKHK

Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise tasemeõppe õppekavad

Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise ÕKR-is on EHISesse kantud kuus õppekava, millest kaks on kehtetud ja neljal toimub vastuvõtt:

- Rätsepatoõ, 4. taseme kutseõppe esmaõppe õppekava, 120 EKAP, statsionaarne koolipõhine õpe. Esmane registreerimine EHIS-es 2009, **suletud 2018**;
- Rõivaõmblemine (osaoskus soojendusvoodriga toodete õmblemine) 4. taseme kutseõppe jätkuõppe õppekava, 30 EKAP, statsionaarne koolipõhine õppekava. Esmane registreerimine EHIS-es 2014, **suletud 2017**;
- Rõivaõmblemine (osaoskus kergete rõivaste õmblemine) 4. taseme kutseõppe esmaõppe õppekava, mida rakendatakse 2014. aastast. Õppekava maht on 60 EKAP, õpe toimub statsionaarses koolipõhises õppevormis;
- Kergete rõivaste rätsep, 4. taseme kutseõppe esmaõppe õppekava, mida rakendatakse 2018. aastast. Õppekava maht on 120 EKAP, õpe toimub statsionaarses koolipõhises õppevormis;
- Õmbleja, 4. taseme taseme kutseõppe esmaõppe õppekava, mida rakendatakse 2016. aastast. Õppekava maht on 60 EKAP, õpe toimub statsionaarses koolipõhises õppevormis;
- Õmbleja, 3. taseme taseme kutseõppe esmaõppe õppekava, mida rakendatakse 2018. aastast. Õppekava maht on 30 EKAP, õpe toimub statsionaarses koolipõhises õppevormis.

Tabel 2. Ülevaade analüüsis käsitletavatest tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise õppekavarühma õppekavadest

Õppekava nimetus	Kvalifikatsiooni tase esmaõpe/ jätkuõpe	Kood EHISes	Maht EKAP	Rakendumise aasta	Õppevorm/id	Link õppekavale ja moodulite rakendus kavadele
Rätsepatöö	Esmaõpe, 412	85123	120	2009, suletud 2018	Statsionaarne koolipõhine	
Rõivaõmblemine (osaoskus soojendusvoodriga toodete õmblemine)	Tase 443 4. taseme kutseõppe jätkuõpe	157254	30	2014, suletud 2017	Statsionaarne koolipõhine	
Rõivaõmblemine (osaoskus kergete rõivaste õmblemine)	Tase 442 4. taseme kutseõppe esmaõpe	157253	60	2014	Statsionaarne – koolipõhine	õppekava
Kergete rõivaste rätsep	Tase 442, 4. taseme kutseõppe esmaõpe	194598	120	2018	Statsionaarne – koolipõhine	õppekava
Õmbleja	Tase 442, 4. taseme kutseõppe esmaõpe	147117	60	2016	Statsionaarne koolipõhine	õppekava
Õmbleja	Tase 431, 3. taseme kutseõppe esmaõpe	201277	30	2018	Statsionaarne koolipõhine	õppekava

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÕKR-i õppekavad

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÕKR-is on EHISesse kantud neli õppekava, millest üks on suletud ja kolmel toimub vastuvõtt. Õppekavad kuuluvad ehituse ja puidu valdkonda ning õppe läbiviimise eest vastutab erialade juht Ander Sile:

- Tisler, 4. taseme esmaõpe õppekava (kutsekeskharidusõpe), 180 EKAP, statsionaarne koolipõhine õpe. Registreerimine EHISes 2015. EHISe andmetel ei ole õppekava kehtetu/suletud.
- Tisler, 4. taseme esmaõpe õppekava (kutsekeskharidusõpe), mida rakendatakse 2018. aastast. Õppekava maht on 180 EKAP, õpe toimub statsionaarses koolipõhises õppevormis.
- Puidupingioperaator, 3. taseme kutseõppe esmaõppe õppekava, mida rakendatakse 2016. aastast. Õppekava maht on 60 EKAP, õpe toimub statsionaarses koolipõhises õppevormis.
- CNC puidutöötlemiskeskuse operaator, 4.taseme kutseõppe esmaõppe õppekava, mida

rakendatakse 2021. aastast. Õppekava maht on 30 EKAP, õpe toimub statsionaarses koolipõhises õppevormis.

Tabel 3. Ülevaade hindamisperiodil rakendatud *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKR-iõppekavadest

Nimetus	Õppekava kvalifikatsioonitase, esmaõpe/ jätkuõpe	Kood EHS es	Maht EKAP	Rakenduse aasta/ õppekoht	Õppekeel	Õppevorm	Õppekavarühma õppekavade eest vastutav isik(nimi, amet, e-post)
Tisler (õppekava suletud)	4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekesk haridusõpe)	152426	180	2016 - 18 Jõhvi	Eesti keel	Statsionaarne koolipõhine	Ander Sile ander.sile@ivkhk.ee
Tisler	4. taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekesk haridusõpe)	214117	180	2018 Jõhvi	Eesti keel	Statsionaarne koolipõhine	Ander Sile ander.sile@ivkhk.ee õppekava
Puidupingi operaator	3. taseme kutseõppe esmaõpe	136457	60	2016 Jõhvi Narva	Eesti/ Vene keel	Statsionaarne koolipõhine	Ander Sile ander.sile@ivkhk.ee õppekava
CNC puidutöötlemise keskuse operaator	4. taseme kutseõppe esmaõpe	216542	30	2021 Jõhvi	Eesti/ Vene keel	Statsionaarne koolipõhine	Ander Sile ander.sile@ivkhk.ee õppekava

Allikas: IVKHK

Ülevaade täiendusõppe õppekavadest

IVKHK on suurim täiendusõppe pakkuja Ida-Virumaal. Elukestva õppe juht tõi vestlusel välja, et eelmisel aastal osales COVID-i tõttu koolitustel vähem õppijaid (alustajate arv 2416), kuid sellel aastal (novembri lõpu seisuga) on erinevatel kursustel osalejate arv 2940. Täiendusõppe tööd korraldab täiendusõppe osakond, kuhu kuuluvad elukestva õppe juht, peaspetsialist, koolitusjuht ja kolm spetsialisti.

Aastatel 2016-2022 on käsitöö, tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise ÕKRides läbi viidud 24 täiendusõppe kursust, mille lõpetas 325 täiendusõppijat, tundide maht kokku 3240. ÕKRide kursuste arv aastas jääb 3-6 kursuse vahele, kuid nii 2021. kui 2022. aastal viidi läbi kummalgi aastal vaid üks koolituskursus. Vestlusel tõi nii ÕKRide õpetajad kui elukestva õppe juht välja, et kuna hinnatavad kursused eeldavad lähiõpet, siis COVID piirangute tõttu ei olnud võimalik antud valdkonna koolitusi läbi viia. Läbiviidud kursused kuuluvad *tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise* ÕKRdesse. Käsitöö ÕKR on hindamisperiodil läbi viidud kolm täiendusõppe kursust.

Eneseanalüüsi aruandes toodud tabel 8 põhjal saab välja tuua, et 24-st läbiviidud kursusest 20 on viidud läbi täiskasvanute koolituse riikliku koolitustellimuse alusel (edaspidi RKT) ja neli Eesti Töötukassa tellimusel.

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÖKRis on 2016-2022 aastal läbi viidud 24 täienduskoolituse kursust, millest 8 on korraldatud Eesti Töötukassa tellimusel ja 16 RKT raames. Läbiviidud kursuste tundide maht kokku 3340, kursuse lõpetanute arv 240. Kooli andmetel on kursuse lõpetajate arv on üsna väike just eelkõige seetõttu, et kursusi, kus osales vaid 1-2 koolitavat, oli 8.

Eneseanalüüsis on välja toodud, et täienduskoolituse õppekavade loomiseks uuritakse ettevõtete, regiooni elanikkonna ja töötukassa vajadusi ning koostöös eriala juhtidega koostatakse ja arendatakse täienduskoolituse raames pakutavaid õppekavasid. Samas selgus vestlusel, et 90% ulatuses koostavad täiendusõppe kursuse õppekava täienduskoolituse spetsialistid, kes lähtuvad eelkõige OSKA raportist, kutsestandardist ning küsivad ettevõtetele nende vajadusi. Sisendi õppekava koostamiseks annab täienduskoolituse spetsialist ja seejärel kaasatakse eriala õpetaja õppekava koostamise protsessi.

Komisjoni hinnangul on kõikides õppekavarühmades välja töötatud laias valikus õpetatavate erialadega seotud koolitusi, mida pakutakse Euroopa Sotsiaalfondi toel tasuta täiskasvanud õppijatele eelkõige oma kogukonna piirkonda silmas pidades.

Ülevaade õppekavarühmade käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine õppijate arvudest (alustanud ja lõpetanud)

Tekstiilkäsitöö õppekaval, kus vastuvõtt toimub üle aasta, asus 2022/2023. õppeaastal õppima 21 õppijat. Sama palju õppijaid asus õppima ka eelmisel vastuvõtuperioodil (2020/2021), võrreldes kahe eelmise vastuvõtuperioodiga, on *käsitöö* ÖKRis õppijate väljalangevus üks kooli väiksemaid.

Tabel 4. Käsitöö õppekavarühma õppekaval alustanute ja lõpetanute arvud õppeaastate kaupa

Õppekava, kvalifikatsioonitase, õppevorm	Vastuvõtu õppeaasta											
	2016/17 õ-a		2017/18 õ-a		2018/19 õ-a		2019/20 õ-a		2020/21 õ-a		2021/22 õ-a	
	alustanud	nendest lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud
Tekstiilkäsitöö, 4.tase esmaõpe koolipõhine	17	16	Vastuvõttu ei olnud		17	13	Vastuvõttu ei olnud		21	18	Vastuvõttu ei olnud	

Allikas: IVKHK

Vaadates *tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine* ÖKRi vastuvõtu ja väljalangevuse andmeid, saab välja tuua, et kõige populaarsem on *kergete rõivaste rätsepa* eriala, kus kooli eneseanalüüsi andmetel on vastuvõtt toimunud 2018/2019. õppeaastast. COVIDi perioodil on *kergete rõivaste rätsepa* erialal suurenenud väljalangevus (20.51%-lt 35,89%-le). Positiivse aspektina

saab märkida, et 2022/2023. õppeaastal asus *kergete rõivaste rätsepa* erialal õppima 40 õppijat, mis on vastuvõtuperioodide suurim õppima asunute arv.

Vaadeldaval hindamisperiodil toimus *rõivaõblemise* erialal koolipõhises õppes vastuvõtt 2016/2017-2018/2019. õppeaastatel ning vastuvõetud õppijate arv oli aasta-aastalt langustrendis, samuti oli väljalangevus erialalt üsna suur. Vahepealsetel aastatel vastuvõttu erialale ei toimunud ning uuesti korraldati vastuvõtt antud erialale 2021/2022. õppeaastal, mil asus õppima 19 õppijat, kes kõik ka lõpetasid. 2022/23. õppeaastal asus antud erialale õppima 22 õppijat, mis on kolme võrra rohkem kui eelnenud õppeaastal ja näitab eriala jätkuvat populaarsust.

Rõivaõblemise töökohapõhises õppes on vastuvõtt toimunud kogu hindamisperiodi vältel ja õppijate arv on küll olnud väikeses langustrendis, kuid samas on lõpetajate arv kolmel viimasel aastal olnud stabiilselt 100%.

Kokkuvõtlikult saab välja tuua, et nii *käsitöö kui ka tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise* ÖKRide erialad on populaarsed ning vastuvõtu arvud on paaril viimasel aastal kasvanud.

Tabel 5. Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine õppekavarühma õppekaval alustanute ja lõpetanute arvud õppeaastate kaupa

Õppekava, kvalifikatsiooni tase õppevorm	Vastuvõtu õppeaasta											
	2016/17 õ-a		2017/18 õ-a		2018/19 õ-a		2019/20 õ-a		2020/21 õ-a		2021/22 õ-a	
	alus tanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alus tanud	lõpetanud	alus tanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alus tanud	lõpetanud
Rätsepatöö, 4.tase esmaõpe koolipõhine	20	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Õmbleja 4.tase, esmaõpe töökohapõhine	-	-	11	10	11	9	-	-	-	-	-	-
Õmbleja 4.tase esmaõpe Koolipõhine	-	-	14	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Rõivaõmbl emine (osaoskus soojendusv oodriga toodete	12	12										

õmblemine), 4.tase jätkuõpe koolipõhine												
Kergete rõivaste rätsep, 4.tase, esmaõpe koolipõhine	-	-	-	-	39	31	36	24	39	25	22	Lõpet vad 2023
Rõivaõmble mine (osaoskus kergete rõivaste õmblemine), 4.tase esmaõpe Koolipõhine	22	17	23	13	10	11	-	-	-	-	19	19
Rõivaõmble mine (osaoskus kergete rõivaste õmblemine), 4.tase esmaõpe Töökohapõhi ne	8	7	6	5	7	5	6	6	6	6	5	5
KOKKU	62		54		67		42		45		46	

Ülevaade materjalide töötlemise (klaas, paber puit) ÕKR õppijate arvudest

Tisleri erialal on hindamisperioodi jooksu vastuvõtt toimunud kolmel aastal ning õppima asunute arv on langustrendis ja samuti ka lõpetajate arv, mis jääb alla poole õppima asunute arvust. Komisjoni hinnangul on kool teinud õige otsuse, et antud erialal alates 2019. aastast vastuvõttu ei toimu.

Vaadates trende *puidupingioperaatori* statsionaarses koolipõhises õppes, on vastuvõttu korraldatud alates 2016. aastast. Puidupingioperaatori erialale on vastuvõtt toimunud 2016. aastast, mil alustati töökohapõhise õppega. Õppima asunuid oli küll palju (18), kui lõpetajate arvuks kujunes pool alustanute arvust. Õpe toimus nii eesti kui vene keeles. 2017. aastal antud erialale koolipõhisesse õppesse vastuvõttu ei toimunud, kuid alates 2018. aastast on *puidupingioperaatori* erialale vastuvõtt toimunud regulaarselt. Vastuvõetute arv on tõusnud alates 2020. aastast ja olnud kolmel viimasel aastal tõusujoones. Kõige suurem väljalangevus oli 2020. aastal, mil 24 õppima asunust lõpetas 7. Õpe toimub nii Jõhvis kui Narvas ja õppekeeleks on vene keel.

Puidupingioperaatori vanglaõppesse on vastuvõtt toimunud alates 2016. aastast. Kokku on vaadeldaval perioodil vanglaõppes avatud 7 õppegruppi, igal aastal üks grupp õppijaid, v.a 2021. aasta,

kui vastu võeti 2 õppegruppi. 2022. aastal vanglaõppesse vastuvõttu ei toimunud, sest üks 2021. aastal alustanud õppegrupp jätkab käesoleval aastal õpinguid. Kokku on vanglaõppesse vastu võetud seitsme aasta jooksul 98 õppijat, kellest lõpetajaid on 21. Õpe toimus eesti keeles.

CNC puidutöötlemiskeskususe operaatori erialale on vastuvõtt toimunud 2021. ja 2022. aastal. 2021 asus õppima 23 õppijat, kellest lõpetas 8 ehk 34,78%. 2022. aastal asus õppim 22 õppijat, kellest lõpetas 13, ehk 59,09%. Õpe toimus eesti keeles.

Tabel 6. Ülevaade õppekavadel õppijate arvudest (sh alustanud, lõpetanud ja nende osakaal) materjalide töötlemise (klaas, paber puit, plast) ÕKR-is

Õppekava nimetus	Kood EHIS es	Õppegrupp	Õppe keel	Alustamise aasta	Alustas	Lõpetas	Õpib seisuga 10.09. 2022	Lõpetamise osakaal
Tisler, 180EKAP	152426	JPTRE16	eesti	2016	16	6		40%
	152426	JPTRE17	eesti	2017	10	4		40%
	214117	JPTSE19	eesti	2019	6	3		50%
Puidupingiope raator, 60 EKAP	136457	JHPPt16 töökoha põhine	eesti/vene keel	2016	18	9		50%
	136457	VPPE16 vanglaõpe	eesti keel	2016	16	3		18,75%
	136457	VPPE17 vanglaõpe	eesti keel	2017	14	0		0%
	136457	JVPPE18 vanglaõpe	eesti keel	2018	11	5		45%
	136457	JHPPRp8 kooli põhine	vene keel	2018	17	9		52,94%
	136457	JVPPE19 vanglaõpe	eesti keel	2019	17	2		11,76%
	136457	JHPPRp9 kooli põhine	vene keel	2019	18	12		66,66%
	136457	VHPPE0 vanglaõpe	eesti keel	2020	11	4		36,36%
	136457	JHPPp20 koolipõhine	vene keel	2020	24	7		29,16%
	136457	VHPPE1 vanglaõpe	eesti keel	2021	21	7		33,33%

	136457	VHPPE2 2 vangla õpe	eesti keel	2021	8		8	
	136457	NHPPp21 koolipõhine	vene keel	2021	27	15		55,55%
	136457	NHPPp22 koolipõhine	vene keel	2022	24	-	24	
CNCpuidu- töötlemis Keskususe operaator 30 EKAP	216542	JPCEp21	eesti/v ene keel	2021	23	8		34,78%
	216542	JPCEp22	eesti/v ene keel	2022	22	13		59,09%

3. Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. **Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;**
2. **Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäruga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.**

3.1.1 Õppekavaarendus

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÕKRis on koostatud tisler, tase 4 kutsekeskharidusõppe esmaõppe, puidupingioperaator, tase 3 kutseõppe esmaõppe ja CNC puidutöötlemiskeskuse operaator, tase 4 kutseõppe esmaõppe õppekavad. Hindamisperioodil on rakendatud kõiki kolme õppekava Kooli eneseanalüüsi aruandes puiduvaldkonna töökohapõhise õppe vajadust ning arendamise plaani välja toodud ei ole. Koolis läbi viidud vestluses juhtkonna esindajaga selgus, et puiduvaldkonnas on töökohapõhise õppe arendamine üheks õppekavaarenduse sihiks. Komisjon soovib esmalt selgitada välja vajadus töökohapõhise õppe järele puidu valdkonnas ning seejärel täpsustada konkreetsemalt, millisel erialal.

Käsitöö ÕKRis on rakendatud 4. taseme *tekstiilkäsitöö* kutseõppe esmaõppe õppekava. Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise ÕKR-is on hindamisperiodil koostatud ja rakendatud viis õppekava: rätsepatöö, 120 EKAP kutseõpe esmaõpe, rõivaõmblemine (osaoskus soojendusvoodriga toodete õmblemine) 4. taseme kutseõppe jätkuõppe õppekava 30 EKAP, rõivaõmblemine (osaoskus kergete rõivaste õmblemine) 60 EKAP kutseõppe esmaõppe õppekava, kergete rõivaste rätsep, 120 EKAP kutseõppe esmaõppe õppekava ja õmbleja, 60 EKAP 4. taseme kutseõppe esmaõppe õppekava. Vastavalt ettevõtete vajadusele, plaanib kool taasavada rõivaõmblemise (osaoskus soojendusvoodriga toodete õmblemine) 4. taseme jätkuõppe õppekava. Hindamisperiodil on rakendatud 3. ja 4. taseme kutseõppe õppekavasid, seda nii kooli- kui ka töökohapõhises õppes päevases ja õhtuses õppes esma- ja jätkuõppe õppekavadel. Komisjoni hinnangul vastab õppekavade arendamine regioonis sihtgrupi vajadusele ja on asjakohane ning jätkusuutlik käsitöö ning tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise ÕKR-is.

Hindamisperiodil on koolis rakendatud peamiselt koolipõhist statsionaarset õppevormi. Töökohapõhist õpet on rakendatud kogu hinnataval periodil alates 2016. aastast rõivaõmblemise (osaoskus kergete rõivaste õmblemine) erialal. Lähtuvalt potentsiaalsete õppijate sihtgrupist, kes juba töötavad õpitaval erialal ja olukorrast tööturul, leiab komisjon, et töökohapõhine õppevorm on rõivaõmblemise erialal sobivaim.

Kooli eneseanalüüsi aruande põhjal lähtutakse kõigis kolmes hinnatavas õppekavarühmas õppekavade koostamisel kooli arengukavast, regionaalsest majandusprognoosist ning tööturu vajadustest. Koolis on õppekavade arendamisel seatud eesmärgiks luua piirkonna sihtrühmadele erineval tasemel õppimise võimalusi. Informatsiooni õppekavade koostamiseks koguvad erialade juhid ja õpetajad Eesti tööjõu- ja oskuste vajaduse prognoosist (OSKA), arenguseminaridelt, valdkondlikelt ajurünnakutelt, vilistlastelt ja tööandjatelt, kutsestandardites toodud kompetentsidest.

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÕKRis on alates 2021. aastast avatud CNC puidutöötlemiskeskuse operaatori eriala, mille loomise sisend tuli tööandjatelt. Komisjon toetab kooli eneseanalüüsi aruandes välja toodud kavatsust kaasata vilistlasi tõhusamalt õppekavade arendamisele. Komisjon soovib teha seda süsteemselt ja siduda regulaarse rahulolu/tagasiside küsimise protsessiga. Suurimalt praktikaettevõttelt koolikülastuse käigus saadud tagasiside põhjal *CNC puidutöötlemiskeskuse operaatori ja puidupingioperaatori* eriala õppes oleks koolil vaja põhjalikumalt uurida, millised on reaalsed töökohad ja ametisuunad nimetatud erialadel. Komisjoni hinnangul vajavad need küsimused täpsemat analüüsi tõhusama tulemuse saavutamiseks vastamaks tööjõu ettevalmistamisel valdkonna ettevõtete vajadustele.

Õppekavad ja nende arendamine koolis lähtub kooli eneseanalüüsi aruandele tuginedes tööturu vajadusest. Komisjoni hinnangul ei ole koostöös tööandjate ja regioonis tegutsevate võimalike tööturгу katvate asutustega saavutatud maksimaalne ametialane ühisosa piisav *CNC puidutöötlemiskeskuse operaatori* ja *puidupingioperaatori* erialal. Koolikülastuse käigus väisatud praktikakoha TNC Components sõnul, on praktikale võetud õpilastega jõutud paaril korral töölepingu sõlmimiseni, kuid see pole lahendanud probleemi personali volavuse pidurdamiseks. Sellele tuginedes on komisjoni hinnangul vajalik eelnev kommunikatsioon valdkonna ettevõtetele, et selgitada välja valdkonna tööturul läbilöömiseks vajalikud õpioskused, mida õpingute kestel tuleks arendada. Soovituslikult tuleks vaadata võimaliku ametialase õppe kasutegurit üle Eesti. Koostöövõrgustik teiste ametikoolide samade erialade juhtidega annaks samuti parema ülevaate tööturul vajalikest oskustest.

Tasemeõppe õppekavade ülevaatamine toimub kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kord aastas valdkonna koosolekutel. Seda kinnitasid vestlustes ka erialade juhid ja õppedirektor. Kuna koolil toimub hinnatavates ÕKRides õpe nii Narva kui ka Jõhvi õppekohas, on seatud prioriteediks, et inimesed saaksid oma kodukohas õppida soovitud erialal. Selle näiteks on nii puidupingioperaatori kui ka rõivaõmblemise (osaoskus kergete rõivaste rätsepa) erialad. Puidupingioperaatori õpe toimub ka Viru vanglas.

Kooli arengukavas seatud eesmärgi „Võrdsed võimalused elukestvas õppeks ja õppes osalemise kasv“ üheks alaeesmärgiks on „Nõrgema konkurentsivõimega inimeste vajadustele vastavate õppekavade koostamine ja õpitingimuste loomine“. Kooli eneseanalüüsi aruandes on välja toodud ühe parentustegevusena 2. taseme puidutöötlemise õppekava koostamine. Koolikülastusel selgus, et põhjus on praegu õpetatavate 3. taseme puidupingioperaatori õppijate nõrk tase. Põhiliselt tulla eerialale õppima töötukassa suunamisel. Tegelikku ülevaadet 2. taseme õppe vajaduse ja sihtrühma tööerakendumise võimalustest koolil ei ole. Komisjon toetab kooli kavatsust madalama võimekusega õppijatele õppimisvõimaluste pakkumisel, kuid leiab, et enne õppekava koostamist tuleb välja selgitada sihtgrupile sobilikud potentsiaalsed ettevõtted nii õppe kestel praktika sooritamiseks kui ka peale õpingute lõppu tööle rakendumisel. Komisjoni hinnangul tuleb selleks teha tihedamat ja süsteemsemat koostööd puiduvaldkonna ettevõtetega nende tööjõu vajaduse väljaselgitamisel (kas ja millise tasemega puidutöötlejaid on piirkonnas vaja, millises õppevormis, sh töökohapõhine õpe, oleks otstarbekam õpet läbi viia).

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÕKRis on kooli eneseanalüüsi aruandes toodud parentustegevusena puidupingioperaator, tase 4 õppekava väljatöötamine. Koolis puiduerialade juhiga peetud vestlusel selgus, et koolil ei ole plaanis 4. taseme puidupingioperaatori õppekava avada, sest kooli hinnangul potentsiaalset sihtrühma napib, samuti on senise koolituskogemuse põhjal 3. taseme puiduoperaatori eriala õppijate tase nõrk. Komisjoni hinnangul tuleks enne 4. taseme puidupingioperaatori eriala avamist koguda sisendit tööandjatelt ning analüüsida saadud info põhjal eriala avamise vajalikkust.

CNC puidutöötlemiskeskuse operaatori õpe on positiivses suunas arenenud, huvi õppe vastu on suur, vajadus on olemas. Õppegrupp täitub ning samuti on olemas praktikakohad. Paljud väikesed ettevõtted ostavad laser- ja CNC pinke, saavad oma töötajaid õppima, et oskused kooli abiga selgeks saada. Õppekava üheks valupunktiks on vajadus CNC puidutöötlemiskeskuse operaatori eriala õpetaja järele. Tisleriõpe on kooli hinnangul pigem eksklusiivne hobiõpe, kuna puiduettevõtted koondavad töötajaid ja seepärast ei ole ka vajadust mahukama õpe järele.

Kooli seisukohast peaks erialade sisend tulema tööandjatelt - keda on vaja koolitada ja mis suunas spetsialiseeruda. Kooli hinnangul *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKRis tööjõu järele maakonnas erilist vajadust ei ole, kuna Ida-Viru maakonnas puidutöötlemise töökohti ei leidu. Erialade juhi sõnul on siiski üksikud väga head koostööpartnerid puidus, kuid raskusi on koostöö arendamisel. Kool väljendab eneseanalüüsi aruandes, et OSKA prognoosi kohaselt kasvab vajadus puidukeemia spetsialistide järele, ent selle valdkonna arendamine on täna arengustrateegia küsimus ennekõike koolile ja seejärel erialavaldkonnale. Komisjoni hinnangul puudub koolil *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKRis erialade arendamise osas visioon. Komisjon soovib koostöös ettevõtetega välja selgitada erialade õpetamise vajadus regioonis ja teistes lähemates maakondades, sh vajadus eesti- ja venekeelse õppe osas, ning seejärel kavandada õppekavade arendamine koos vajaliku õpetajate värbamisega. Puiduvaldkonna sihikindlamale ja tööturu vajadustest lähtuvale arendamisele

aitaks komisjoni hinnangul kaasa õppekavarühmale juhtõpetaja koha loomine. Juhtõpetaja saaks keskenduda kooli koostöö koordineerimisele valdkonna võrgustikuga ja erialaarenduse eestvedamisele, koostööle ettevõtetega, koostöö edendamisele üldhariduskoolidega, samuti kavandaks õpetajate vajadust nii eesti- kui ja venekeelses õppes.

Kooli arengukavas on seatud eesmärgi „Võrdsed võimalused elukestvas õppeks ja õppes osalemise kasv“ üheks alaeesmärgiks „Õpilaste üldarv on stabiilne, suureneb täiskasvanud õppijate arv nii taseme- kui ka täiendusõppes“. Hindamisperioodil on hinnatavates ÕKRides läbi viidud arvukalt täienduskoolituskursusi. Koolil on tihe koostöö töötukassaga. Täienduskoolituse kursused täituvad hästi. Töötukassa kliendid, kes tulevad tasemekoolitusse, pole täienduskoolituse konkurendid ja vastupidi. Täienduskoolitustegevus toetub elukestva õppe põhimõtetele ning on kooskõlas regiooni vajadustega: koolitustegevus on pidev ja pakub mitmekülgeid ning ajakohaseid koolituskursusi hinnatavates valdkondades. Komisjoni hinnangul vastab läbiviidav täienduskoolituse tegevus igati tööturu vajadustele, on kooskõlas eri aegadel vajatavate oskustega (nt erialased digioskused - viimastel aastatel on põhirõhk digilahenduste kasutamisel käsitöö- ja õmblustoodete valmistamisel ja kaunistamisel).

Õppekavaarendus on kooli eneseanalüüsi aruande põhjal vastavalt sihtgruppide vajadustele ja majanduskeskkonna muutustele üks kooli arengukava alaeesmärkidest. Ida-Virumaal on kooli hinnangul endiselt palju erineva spetsialiseerumisega väikesi õmblusettevõtteid ning nõudlus tööturul uute õmblejate järele püsib. Tuginedes kooli õppijate, vilistlaste ja tööandjatega toimunud vestlustele, püsib komisjoni hinnangul jätkuvalt vajadus maakonnas õmblejate järele. Kooli eneseanalüüs aruande ja vestluste põhjal väidab komisjon, et õmblemise ja käsitöö valdkonnas teeb kool tihedat koostööd ettevõtetega, eriti uute õppekavade arendamisel ning võtab arvesse ettevõtte ettepanekuid. Näiteks on praktikaettevõtte poolt tehtud ettepaneku põhjal tehtud muudatus õppekavas ja lisatud valikõpingutesse voodriga jaki õmblemine, samuti on ettevõtete soovil plaanis taasavada jätkuõppena soojendusvoodriga toote õmbleja tasemeõppe eriala.

Nii kooli eneseanalüüsi aruandes kui ka koolikülastusel väljendasid *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKRi esindajad ettevõtete huvi puidukeemia valdkonna spetsialistide koolitamiseks. Komisjon veendus kooli võimekuses ja valmisolekus (õppelaborid, huvi vastava eriala avamise ja õpetamise järele) ning soovitas ette valmistada vastava eriala õppega seonduva info kaardistamise, samuti planeerida vajalikud ressursid kooli tasandil. Komisjoni hinnangul on koolil puidukeemia ja puidu väärimisel väga hea õppebaas. Keemialabori kõrge tase annab võimaluse antud valdkonda edasi arendades tõusta Eestis juhtivale tasemele. Komisjon soovitas kaaluda võimalust liita koostöös Ajaloo Instituudi ja Tartu Ülikooliga mulla- ja puidukeemia õppega ehitusarheoloogia õpe.

Koolikülastusel läbi viidud vestlustes tõdes komisjon, et Jõhvi õppekoha *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKRi kutseõpetaja oli võimeline vestlema ainult vene keeles. Raskusi küsimustest arusaamisel oli vestlustel Narva õppekoha *tekstiilkäsitöö* ning *kergete rõivaste rätsepa* eriala grupi- ja praktikajuhendajatel. Jõhvi õppekoha õmbluserialade kutseõpetajad said enamasti eestikeelsetest küsimustest aru, kuid vastasid komisjoni palvest hoolimata vene keeles. Kutseõpetaja kutsesstandardi (tase 5, 6 ja 7) üldoskuste tegevusnäitajate punkt 12 põhjal valdab kutseõpetaja eesti keelt vastavalt keeleseaduse nõuetele; kasutab oma töös korrektset õpetamiskeelt kõnes ja kirjas ning väljendab ennast arusaadavalt. Vastavalt keeleseadusele peavad riigiasutuse töötajad oskama ja kasutama eesti keelt tasemel, mis on vajalik tööülesannete täitmiseks. Komisjoni hinnangul ei vasta osade kutseõpetajate eesti keele oskus nõuetele. Arengukavas on seatud eesmärk aastaks 2023 eestikeelsele kutseõppele üleminekuks. Komisjon soovib järgida lõppenud perioodi arengukavas

seatud eesmärki eestikeelsele kutseõppele üleminekul ning kavandada süsteemselt nii õppijate kui ka õpetajate eesti keele õppe alased tegevused.

3.1.2 Õppe kavandamine

Kooli eneseanalüüsi aruandes on tugevusena välja toodud erinevate osapoolte kaasamine moodulite rakenduskavade koostamisel, samuti õppekavanõustaja kaasamine kooli õppekavade koostamisse. Koolis peetud vestlustel tunnistasid nii õppekavade nõustaja kui ka erialade juhid, et õppekavade nõustaja põhiline ülesanne on olemasolevate õppekavade moodulite rakenduskavade korrigeerimine ja loodavate õppekavade moodulite rakenduskavade koostamise eestvedamine. Kooli hinnangul on õppekavanõustaja tegevus süsteemne ning see aitab õpetajate piiratud ajaressurssi säästa, samuti aitab tema tegevus rakenduskavasid ühtlustada. Õppekava nõustaja sõnul suhtleb ta pidevalt õpetajatega moodulite rakenduskavade parendamisel. Komisjon tunnustab kooli tegevust õppekavanõustaja ametikoha sisseseadmisel ning soovib tähelepanu pöörata rakenduskavade parendamisel erinevatele sihtrühmadele ning õppevormidele suunatud rakenduskavade sisu parendusele (õppe- ja hindamisülesanded, samuti kontakt- ja iseseisvate tundide jaotus kooli- ja töökohapõhise õppe sihtrühmale).

Komisjon tutvus kooli kodulehel toodud moodulite rakenduskavadega ning leiab, et enne hindamiskülastust (oktoobris 2022) kooli kodulehel avaldatud moodulite rakenduskavade lingid ei töötanud, link viitas suletud õppeinfosüsteemile Siseveeb. Alates 2020. aastast kasutab kool õppeinfosüsteemi Tahvel. Komisjon veendus, et Tahvli avalikus vaates on moodulite rakenduskavad kättesaadavad. Vastuvõtu käigus infot otsivad potentsiaalsed õppija kandidaadid ei pruugi osata Tahvlist erialaga seotud moodulite rakenduskavade infot otsida. Kooli juhtkonna esindaja sõnul kavatsevad nad 2022/23. õ-a talviseks vastuvõtuks moodulite rakenduskavade lingid kooli kodulehel ajakohastada. Hindamisaruande koostamise ajaks (detsember 2022) oli kool lisanud kodulehele erialasid tutvustavatele lehekülgedele toimivad õppekava ja moodulite rakenduskava lingid.

Õppekavade moodulite rakenduskavades on selgelt kirjas teemad ja tundide jaotus, hindamiskriteeriumid, õppe- ja hindamismeetodid, hindamisülesanded ja lävendid õpiväljundite saavutamiseks. Mooduli rakenduskava sisu sõltub õppevormist (kooli- või töökohapõhine) ja õppekorraldusest päevastel ja õhtustel kellaaegadel. Näiteks *rõivaõmblemise* (osaoskus kergete rõivaste õmblemine) õppekava moodulis *Kergete rõivaste õmblemine ja praktilised tööd* on koolipõhises õppes tundide jaotus 58 tundi auditoorset, 222 tundi iseseisvat ja 214 tundi praktilist tööd. Töökohapõhises õppes on tundide jaotus vastavalt 48 tundi auditoorset, 104 tundi iseseisvat tööd ja 344 tundi praktikat. Suurem iseseisva töö määr koolipõhises õppes on toetatud õpetajate antava tagasisidega ning suurem praktika tundide osakaal töökohapõhises õppes võimalusega töökohal praktiliselt harjutada.

Õppekavade moodulite rakenduskavas nimetatud õppekirjandus on komisjoni hinnangul asjakohane. Rakendatavad õppemeetodid toetavad võtmepädevuse arendamist suhtlemisostkust ja karjääriteadlikkust, nt ühised ettevõtete külastused ja jõululaat. Mitmed õppijad ja vilistlased tõid vestlustes välja, et on leidnud oma tulevase praktikaettevõtte just õppekäigu raames. Komisjon sai õppijate ja vilistlaste vestlustest kinnitust, et koolis õpetatakse elementaarseid Office tarkvarasid (Word, Excel, PowerPoint, Outlook), mida õppijad kasutavad lõimitult erinevates õppeainetes, mille abil nende digioskused on tublisti tõusnud ning oskavad neid kasutada oma erialal. Õppijate sõnul

toetavad erialal rakendatud õppe- ja hindamismeetodid õppe tulemuslikkuse saavutamist. Näiteks *rõivaõmblemise erialal* valmistavad õppijad kõigepealt tööjoonised, seejärel valmistavad erinevad sõlmed (lukuga tasku, erinevad kraetöötlused jm). Paralleelselt praktilise õppega koostavad õppijad õpimapi, lõpuks ömmeldakse valmistoode. Kooli eneseanalüüsis on välja toodud, et õppe mitmekesistamiseks ja töökeskkonnas toimetulekuks kasutatakse suurel määral praktilisi harjutusi nii koolis kui ka ettevõtetes ning iseseisva tööna. Nii on õppijad saanud teha praktilisi töid koolis: töövorme, teatrikostüüme, linikuid ja muid tellimusi ömmeldes. Komisjon hindab seda tegevust kõrgeks, sest teoreetilised teadmised saavad praktilise väljundi õppides koolis ka seeriatootmist ning õppijad on kaasatud müügi- ja turundusprotsessis.

Vestlustest õppijatega selgus, et õppemeetodid on aja- ja asjakohased ning pärast õpingute lõppu on võimalik teha oluline arenguhüpe, et alustada oma ettevõtluse rajamisega.

Käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise ÕKR eneseanalüüsis on välja toodud õppijates säästliku mõtteviisi toetamist ning materjalide säästlikku kasutamist. Rätsepa kutsestandardis, mis kehtib alates 01.12.2021, on välja toodud tuleviku oskusteks omandada uusi tehnoloogia-alaseid oskusi ja teadmisi ning kasvav tähtsus on keskkonnasäästlikul tootmisel, toote elukaarel ja digioskustel. Komisjoni hinnangul on ÕKRis nende tegevustega alustatud, aga samas soovib õppekavasse eraldi teemadena õppesse sisse tuua keskkonnasäästlikkuse ja toote elukaar tekstiiltoodete valmistamisel.

Tagasisidet õppeprotsessi kohta küsitakse õppijatelt peamiselt suuliselt mooduli lõpus. Tagasisidest saadud informatsiooni ei dokumenteerita. Kooli eneseanalüüsi aruande kohaselt viib kool tagasiside põhjal sisse parendusi õppeprotsessis. Kooli eneseanalüüsi aruande 2019/20. õ-a andmete põhjal hindavad õppijad kõiki õppimise aspekte (hindamise põhimõtted olid arusaadavad, õpetaja seletas teemat arusaadavalt ning õpetaja andis jooksvalt tagasisidet) kõikides hinnatavates ÕKRides kõrgelt (üle 90 %). Õppijate rahulolu eriala õppega on kõrge. Vahepealsetel aastatel on tagasiside elektroonne kogumine katkenud seoses üleminekuga Tahvlile. Vestluses kooli esindajatega selgus, et õppeinfosüsteemis Tahvel on nüüd võimalik rakendada elektroonselt tagasiside küsimist. Komisjon soovib rakendada elektroonsel kujul tagasiside kogumist, et analüüsida järjepidevalt trende õppetöö läbiviimise osas.

Rahuloluküsitluste tulemusi ÕKRis üldjuhul ei analüüsita. Komisjon näeb arenguvõimalusena rahuloluküsitluste tulemuste analüüsimist ÕKRi põhiselt. Ülekoolilised rahuloluküsitlused on viimastel aastatel toimunud erinevalt: kasutatud on nii kooli kui ka HTM-i küsitlusi. Kooli eneseanalüüsi aruandes kui ka koolis läbi viidud vestluste käigus kinnitasid erialade juhid ja juhtkonna esindajad, et 2022/23. õppeaastast on koolis sisseadmises uus tagasiside küsitluse vorm. Kool on eneseanalüüsis välja toonud parendusvaldkonnana vilistaste senisest enamast kaasamist ÕKRide õppekavade arendamisse. Komisjon toetab kooli kavatsust selles osas ning soovib lülitada vilistlaste tagasiside küsimise kooli uude rakendatavasse tagasiside vormi, mis võimaldaks analüüsida trende õppekavarühmade kaupa.

Järeldused

Tugevused

- *Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise* õppekavarühmas on õppekavaarendus pidev ja pakub laiu võimalusi õppijate sihtrühmale: koostatud ja rakendatud kolmanda ja neljanda taseme õppekavad nii kooli- kui ka töökohapõhises õppevormis esmas- ja jätkuõppes.
- *Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise* õppekavarühmas on tihe ja pidev koostöö valdkonna ettevõtetega. Koostööna on valminud mitmed tasemeõppe õppekavad: rõivaõmblemine (osaoskus kergete rõivaste õmblemine), rõivaõmblemine (osaoskus soojendusvoodriga toodete õmblemine), täienduskoolituse õppekavad kui ka rakendatud valikõpingute moodulid.
- Hinnatavate õppekavarühmade tasemeõppe erialade kavandamisel lähtutakse kooli arengukava eesmärkidest. Õpe on regioonis vajalik, õppijad hindavad kodukohas õppimise võimalust ja hea tasemega kooli, häid õpetajaid, õppima tullakse sõprade ja endiste õppijate soovitusel, enamusele hinnatavatele erialadele on konkurss.
- Täienduskoolitustegevus toetub elukestva õppe põhimõtetele ning on kooskõlas regiooni vajadustega: koolitustegevus on pidev ja pakub mitmekülgseid ja ajakohaseid koolituskursusi hinnatavates valdkondades.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas on kooli eneseanalüüsi aruandes toodud parendustegevusena puidupingioperaator, tase 4 õppekava väljatöötamine. Hindamisel läbiviidud vestlusel selgus, et koolil ei ole plaanis 4. taseme puidupingioperaatori õppekava avada. Komisjoni hinnangul tuleks enne otsuse tegemist koguda sisendit tööandjatelt ning analüüsida saadud info põhjal eriala avamise vajalikkust.
- Arengukavas on seatud eesmärk aastaks 2023 eestikeelsele kutseõppele üleminekuks. Õppijad soovivad eesti keelt õppida. Komisjoni hinnangul ei vasta tulenevalt keeleseadusest ja kutseõpetaja kutsestandardist osade hinnatavate õppekavarühmade kutseõpetajate eesti keele oskus nõuetele. Komisjon soovitab järgida lõppenud perioodi arengukavas seatud eesmärki eestikeelsele kutseõppele üleminekul ning kavandada süsteemselt nii õppijate kui ka õpetajate eesti keele õppe alased tegevused.
- Koolis kujundatakse õppijates keskkonnasäästlikkust, kasutades õppes ettevõtete tootmisjääke. Komisjoni hinnangul ei ole see piisav, kuna keskkonnateadlikkuse kujundamine on laiem teema. Säästliku maailmapildi fookuses hoidmiseks tuleks teemat kogu õppeprotsessi vältel laiemalt käsitleda ning planeerida teemakäsitus moodulite rakenduskavadesse.
- *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas on õppijate arv langustrendis, erialade avamine ja arendamine vajab põhjalikumalt analüüsi. Koostöö valdkonna ettevõtetega on minimaalne. Komisjoni hinnangul puudub koolil *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma erialade arendamise osas visioon. Komisjoni hinnangul tuleks koostöös ettevõtetega välja selgitada erialade õpetamise vajadus regioonis ja teistes lähemates maakondades, sh vajadus eesti- ja venekeelse õppe osas, ning

seejärel kavandada õppekavade arendamine koos vajaliku õpetajate värbamisega. Õppekavarühma arengu fookuse seadmisel on vajalik juhtkonna tugi.

Arenguvõimalused

- *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast puit) õppekavarühma esindajad väljendasid ettevõtete huvi puidukeemia valdkonna spetsialistide koolitamiseks. Komisjon veendus kooli võimekuses ja valmisolekus (õppelaborid, huvi vastava eriala avamise ja õpetamise järele) ning soovib kaaluda puidukeemia valdkonna eriala õppe avamisega seonduva ettevalmistamist. Komisjoni hinnangul on koolil puidukeemia ja puidu väärindamise õppeks väga hea baas. Keemialabori kõrge tase annaks võimaluse antud valdkonda edasi arendades tõusta Eestis juhtivale tasemele.
- *Puiduvaldkonna* sihikindlamale ja tööturu vajadustest lähtuval arendamisele aitaks komisjoni hinnangul kaasa õppekavarühmale juhtõpetaja positsiooni sisseseadmine. Juhtõpetaja koordineeriks kooli koostööd valdkonna võrgustikuga ja veaks eest eriala arendamist, koostööd ettevõtetega, edendaks koostööd üldhariduskoolidega, samuti kavandaks õpetajate vajaduse nii eesti- kui ja venekeelses õppes.
- Komisjon toetab kooli eneseanalüüsi aruandes välja toodud kavatsust kaasata vilistlaste tagasisidet tõhusamalt õppekavade ja koostöö arendamisse ning soovib teha seda süsteemselt ja siduda regulaarse rahulolu/tagasiside küsimise protsessiga.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. **Õppijate erialavalik on toetatud**
2. **Õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;**
3. **Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;**
4. **Õppesisu, -m e, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;**
5. **Õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.**

3.2.1 Õppijate erialavalik on toetatud

Kooli vastuvõtuprotsessi normdokumendiks on [õppekorralduseeskiri](#) ja [vastuvõtutingimused](#) on avaldatud kooli kodulehel. Kõigis kolmes hinnatavas õppekavarühmas kasutatakse õppijate ja huvigruppide informeerimiseks erinevaid infokanaleid (Facebook, Instagram, kohalikud üritused, karjäärpäevad, infomessid, kohalikud ajalehed jt). *Käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise* ÕKRides on erialadele konkurss (kuni 3 õppijat kohale). See näitab, et erialad on populaarsed ja vastuvõtuprotsess toetab erialale orienteeritud õppijate õppima asumist. *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKRis, kus õppijate huvi on kesine, võiks komisjoni hinnangul kaasata ettevõtteid vastuvõtu kavandamisse ning kaaluda töökohapõhise õppe käivitamist ettevõttes kohapeal. Vestlusel ettevõttes *TNC Components* tõi ettevõtte esindaja välja, et nendepoolne huvi tööjõu koolitamiseks ettevõttes kohapeal on olemas.

Hinnatavate valdkondade tugevuseks on vastuvõtu protsessi läbimõeldus ja arendamine. Alates 2021. aastast on kasutusele võetud arvutis hinnatav e-test, mille koostamisel osalevad erialaõpetajad ning vestlus, mis on muutnud vastuvõtu läbipaistvamaks. Kuna enamusele hinnatavate ÕKRide erialadele (välja arvatud puiduerialad) on koolis konkurss, siis on vastuvõtu parendustegevusena sisse viidud nii vestlusele kui ja testile kindlad punktiväärtused, mis on muutnud vastuvõtu kriteeriumid õppijakandidaatide jaoks läbipaistvamaks. Kooli õpetajate ja tugikeskuse töötajatega vesteldes oli tunda rahulolu vastuvõtu protsessiga. Avalduste vastuvõtu toetamiseks SAIS-is on tehtud infotehnoloogi poolt videojuhis. Tuginedes valdkonnajuhtide ja õppijatega peetud vestlustele, tõdeb komisjon, et sisse viidud parendustegevused on täiskasvanud õppijate sihtrühma ning õppima asumise konkursi arvestades asjakohased. Positiivse näitena tõid grupijuhendajad kui õpilased vestlustel välja, et sellel aastal Narvas puidupingioperaatori eriala õppijad on nooremad ja motiveeritumad.

2021. aastast kasutatav e-test ja viimased muutused tugikeskuse personali kaasamises on saanud kooliseselt positiivse tagasiside osaliseks, mistõttu protsessi arendamisega jätkatakse.

Tulevaste õppijate esmane toetamine toimub vastuvõtu vestlusel, õppijakandidaadiga räägitakse läbi kõik õppimisega seotud asjaolud. Tugikeskus osaleb vastuvõtus ja nõustab erialavalikut, kuna palju huvilisi tuleb läbi töötukassa. Tugikeskuse karjäärinõustaja toetab õppijaid ka õppima asumise ajal, nt nõustades VÕTAgas seonduvalt. Komisjoni hinnangul on õppijate erialavalik toetatud, eriti motiveeritud on *tekstiilkäsitöö* ja *kergete rõivaste rätsepa* eriala õppijad.

3.2.2. Õpikeskkond

ÕKRde õpikeskkonna olulisem osa on õppelaborid. *Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise* ÕKRis on kasutada mõlemas õppekohas kaks õmbluslaborit. Üks nendest on ettenähtud praktilise töö tundide läbiviimiseks, teine labor on varustatud õppevahenditega nii teooria kui praktiliste tundide läbiviimiseks. Samuti on *tekstiilkäsitöö* eriala õppeklass sisustatud nii teooria, kui ka praktilise töö läbiviimiseks. Kooli eneseanalüüsi aruandes on välja toodud, et *Jõhvi õppekoha* teooria klass on liialt väike ning parendusvajadusena näeb kool õppetöö paremaks läbiviimiseks vajadust lisaruumi järele. Vajadusel kasutatakse kooli arvutiklasse, sh arvuteid ja tarkvara, õppevahendeid. Komisjon toetab kooli plaani Jõhvi õppekohas õppeklassi ruumikitsikuse lahendamiseks.

Narva õppelaboris on kergete rõivasterätsepa ja tekstiilkäsitöö erialal piisavalt õppevahendeid ja seadmete hooldamine hästi korraldatud. Tutvudes Narvas praktilise õppetöö ruumidega, hakkas komisjonile selgelt silma ruumipuudus, eriti *tekstiilkäsitöö* erialal. Samas tõi teeninduserialade juht välja, et kool planeerib Narva *tekstiilkäsitöö* õppelaborisse lisaruumi, et olukorda lahendada. Komisjon leiab, et see on igati vajalik, arvestades sellega, et eriala on väga populaarne ja väljalangevus madal. Tekstiilkäsitöö eriala õppijad väljendasid muret olmetingimuste ja kangakudumise õppe pärast, kuna koolis on hetkel vaid ühed kangasteljed. Komisjon soovib lahendada *tekstiilkäsitöö* õppe- ja olmetingimusi ning lahendada kangakudumise mooduli õppe logistika.

Komisjon tutvus hindamiskülastuse käigus Jõhvis ja ka Narvas asuvate *puiduvaldkonna* töötlemise õppeklassidega. Külastuse käigus selgus, et koolil on olemas hästi sisustatud ja ruumikad õpperuumid pakutava eriala õpetamiseks. Õpetajate puudusel seisab suur osa ajast tasemel

masinapark jõude ja amortiseerub. Komisjon toetab vestluse käigus kooli poolt välja toodud ideed, teha koostööd ettevõtetega, et kasutada olemasolevat ressursi tootmispinnana ning puiduvaldkonnas olemasolevate ruumide ja masinapargi kasutamine kooli omatulu tõstmise baasina, samuti pakkuda ühe võimalusena välja ruumipuuduses olevatele firmadele tootmispinda väga heal tasemel masinapargi kasutamiseks. Komisjon soovib rakendada alakasutuses puidutöötlemise õpperuume kooliväliste partnerite kasutusse ja puiduerialade populariseerimise teenistusse, sh luues võimaluse üldhariduskoolide tööõpetuse tundide läbiviimiseks.

Õpilaste kasutuses on raamatukogud ja erinevad iseseisva töö tegemise võimalused. Fuajeedes on loodud täiendavad õppe- ja puhkealad, mis on varustatud õppijatele kasutamiseks mõeldud arvutite ning printimis- ja paljundamisvõimalustega. Üldine õpikeskkonna arendamine toimub erialade juhtide eestvedamisel koostöös õppekavarühmade õpetajatega.

Koolis läbi viidud vestlustes tõid kõik osapooled (õppijad, vilistlased, õpetajad, juhtkond) esile omavahelisi häid ja toetavaid suhteid. Õpperühmades on sisse seatud sotsiaalmeedia suhtlusgrupid, kus liigub info kiiresti, saadakse oma küsimustele vastused ning toetatakse üksteist. Samuti toetavad õpetajad üksteist ning omavaheline koostöö toimib hästi. Juhtkond kinnitas koolis ühtset meelsust ning jätkuvat koostöösoovi kooli arendamisel. Komisjon tunnustab kooli meeskonnatööd ning pingutusi kolme õppekoha liitmisel ühtseks õppeasutuseks.

ÕKRde finantseerimine toimub kooli eelarvelistest vahenditest, kavandatud investeeringud toetavad eesmärkide elluviimist. Puiduvaldkonna finantseerimine toimub valdkonna juhi sõnul ehitusvaldkonnaga sümbioosis, kuna õppijaid on valdkonnas vähe, samas kõik õppetöök vajalikud vahendid on olemas. Töökojad on ristikasutusel ehituse valdkonnaga (ehituspuusepad), kuid kasutamata ressursse on. Direktori sõnul on plaan leida puidutöökodadele kasutust tootmispinnana, mis on positiivne arenguplaan. Komisjoni hinnangul on materiaalne õpikeskkond õppe läbiviimiseks piisav ja toetab õpiväljundite saavutamist.

ÕKRde kasutuses on kaasaegsed infotehnoloogilised ressursid: internetiühendus, veebipõhine õppeinfosüsteem Tahvel, dokumendihaldus- ja turvasüsteem, rühmade meililistid, sotsiaalmeedia grupid, mobiilside äpid, mis toetavad tõhusa infoliikumise korraldamist.

Õppijate ja töötajate kasutuses on [e-koolikoti](#) materjalid ja kaasaegne infokogu – [elektroonilise kataloogiga](#) raamatukogud. Õppekirjandust uuendatakse regulaarselt õpetajate ettepanekute alusel. Tööohutuse alane juhendamine on nõuetekohane ja hästi reguleeritud.

Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise ÕKRi õpetajad on aastate jooksul koostanud mitmeid veebipõhiseid e-kursuseid („Tootesõlmede õmblemine“, „Materjaliõpetus“, „Stiiliõpetus“, „Rõivaste ajalugu ja tänapäev“, „Kergeste rõivaste õmblemine individuaaltööna“, „Klienditeeninduse alused“, „Trikotaažtoodete õmblemine“, „Voodrita ja õmblemine“, „Soojusvoodriga jope õmblemine“, „Voodriga vesti õmblemine“, „Soojusvoodriga pükste õmblemine“, „Testid eksami ettevalmistamiseks“, „Viltimine“). Teemadel „Päevasärgi ja pluusi õmblemine“, „Õmblustehnoloogia alusõpe“, enamus käsitöö õppekava moodulitel on digitaalseid õpiobjekte, mis on lisatud *Moodlesse*. Käsitöö õpetajal on piiratud juurdepääsuga oma *YouTube* kanal, kus asuvad ainult tema enda loodud õppevideod. Õppijad saavad neid kasutada ka loengu järelvaatamiseks, teha enesekontrolli või teema kinnitamiseks. Tunnis kasutatavad materjalid on kõik digitaalsed. Komisjoni hinnangul toetavad *tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise* ÕKRis õpetajate loodud e-õppe materjalid õppija iseseisvat õppimist ning nüüdisaegse

õpikäsituse rakendamist.

E-materjalide arendamise osas puidu valdkonnas on tehtud koostööd nt Kuressaare Ametikooliga, kus vahetati nii õpetaja kompetentsi kui ka tema loodud e-materjale.

Tisleri ja CNC puidupingioperaatori õppes eelmainitud õpitegevustes e-õppematerjalidega polnud võimalik tutvuda, kuna puuduvad valdkonna õpetajad (kasutatakse ehitusvaldkonna õpetajaid) ja materjali töötlemise õppekavarühm vajaks komisjoni hinnangul eraldi eestvedajat. Kooli haridustehnoloogi abiga toimub pidev nõustamistöö IKT kasutamises ja uute õpiobjektide väljatöötamises ning tehniliste lahenduste leidmises. Haridustehnoloogi poolt on valmistanud videojuhised keskkondades toimetamiseks.

Komisjon tutvus *materjalide tootmise* praktilise õpikeskkonnaga ja toob välja, et töökojad on märgistatud ohutsoonidena, esmaabitarbed on märgistatud aladel ja õppijate ohutusnõuetest instrueerimine fikseeritakse regulaarselt enne õppe toimumist. *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKR töökodades on tööohutusjuhendid olemas, kuid need on vaid eesti keeles. Komisjon hinnangul peaksid tööjuhendid olema venekeelsele õppijale kättesaadavad vene keeles ning juhendid on vaja varustada seadmetel paralleelselt venekeelsete ohutusjuhenditega, et tagada tööohutus praktilises õppes.

3.2.3 Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus

Koolis on kinnitatud nõukogu poolt [õppekorralduseeskiri](#), mis reguleerib õppekorraldust, sh praktilise töö ja praktika läbiviimist. Esimeste grupijuhendaja tundide ajal tutvustatakse õppijatele õppekorralduseeskirja ja selle lisasid.

Õppekorralduslik dokumentatsioon (õppekorralduseeskiri, õpilaste [sisekorralduseeskiri](#), [praktikadokumendid](#) jne) on aja- ja asjakohane ning korrigeeritakse vajadusel 1-2 korda õppeaastas, kaasates pedagoogilist kollektiivi ning tugispetsialiste. Tehtavad muudatused kinnitab kooli nõukogu, kooli töötajaid teavitatakse dokumendihaldussüsteemi kaudu ning dokument avalikustatakse kooli veebilehel.

Õppetöö aluseks on eriala õppekava. Õppekava ja moodulite eesmärkide järgimine tagab õpiväljundite saavutamise. Õppetöö alguses ja protsessi käigus selgitatakse õpilastele õppekava ning rakenduskava ülesehitust, sisu ja eesmäärke.

Kooskõlas kehtivate regulatsioonidega toimub õppetöö auditoorse, iseseisva ja praktilise töö, praktika või e-õppe vormis.

Õppetöögraafik ja grupi tunnijaotuskava koostatakse õppeaastate lõikes õppekava struktuuri alusel, koostamiseks kasutatakse õppeinfosüsteemi Tahvel. Grupi tunnijaotuskavas on näha moodulite tundide jaotus kogu õppeaasta lõikes nädalate kaupa. See võimaldab õppijatel ja õpetajatel oma tegevusi ette planeerida. Tunnijaotuskava koostamisel lähtutakse moodulite läbiviimise loogikast ja mooduli alustamise nõudmistest. Õppijad kinnitasid vestlustes, et õpe on üles ehitatud loogiliselt ning toetab erialaste oskuste ning vilumuste kujundamist. Komisjoni hinnangul toetab õppekorraldus nii õppetöö ajalise läbiviimise kui ka tunnijaotuskava õppetöö järgnevuse osas õppijate sihtrühma vajadusi.

Moodulite lõppedes toimub kokkuvõttev hindamine, mis on kirjeldatud rakenduskavas. Parema

tulemuse saavutamiseks on oluline ühes moodulis töötavate õpetajate koostöö.

Mooduli kokkuvõtva hinde saamine eeldab iseseisvate tööde täitmist. Iseseisva töö ülesanded, teemad ja tähtajad kajastuvad ÕISI päevikutes. Õpetaja selgitab iseseisva töö eesmärgid, jälgib täitmist ning annab tagasisidet. Iseseisva töö tulemustele hinnangu andmine toimub ÕKRides läbi kahe tegevuse: suuline ja kirjalik tagasiside ning hindamine. Tagasiside eesmärgiks on eelkõige anda õppijatele infot selle kohta, kuidas õppimine on edenenud, mida oleks vaja senise tegevuse juures muuta ja arendada. Õpetaja arvestab sellega, et õppija oskaks tagasisidet tõlgendada ja tunneks pärast seda paremini oma tugevusi, oskaks neid õppimisel kasutada ning vajadusel oma puudused parandada. Õppijad kinnitasid vestlustes, et nad saavad esitatud iseseisvatele töödele ja tunnis sooritatud ülesannetele õpetajatelt tundides vahetut tagasisidet. Kooli eneseanalüüsi aruandes toodud õppijate küsitluste ja koolikülasterel õppijate vestluses väljatoodu põhjal saab öelda, et õppijad on tunnis õpetajate poolt iseseisvatele töödele antava tagasisidega rahul.

Lähtudes teemade läbimise loogikast ja õppijate soovist, toimuvad teooria ja praktilise töö tunnid paralleelselt. Vestluste käigus sai komisjon kinnituse, et õppijad hindavad praktiliste tööde osakaalu eriti kõrgeks, samuti kutseõpetajate tuge ja tagasisidet õppimise ajal.

Praktika korraldust reguleerib kooli [Praktika korralduse ja läbiviimise kord](#).

Praktikagraafik koostatakse lähtudes õppekava ülesehitusest, ettevõtete tagasisidest ja praktikajuhendajate ettepanekutest, planeeritakse tunniarvotuskavas ning on kõigile õppeprotsessi osapooltele kättesaadav ÕISis.

Käsitöö ja tekstiil, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise ja materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÕKRides tegelevad praktika korraldusega erialade juhid ja praktikajuhendajad. Praktika on oluline osa õppes ning õpetajad toetavad õppijate iseseisvust. Vastutus praktikakoha leidmisel lasub õppijal. Koolil on olemas hinnatavates ÕKRides valdkonna praktikaettevõtete nimekiri. Õppijale antakse võimalus ettevõtete andmebaasist Tahvlis otsida ise endale sobiv ettevõtte. Õppijate sõnul leiavad nad enamasti praktikakoha ise, vajadusel abistab koolipoolne praktikajuhendaja. Praktikaettevõtete esindajate sõnul on nad üldjoontes rahul õppijate ettevalmistusega, kooli poolt ettevalmistatud praktika dokumendid on vormistatud korrektselt ning arusaadavalt. Vestluste põhjal veendus komisjon, et koolipoolne praktikajuhendaja teeb pidevat koostööd ettevõttest poolsete juhendajatega, et selgitada õppekavast tulenevalt praktikale seatud eesmärgid ning kuidas need saavutada. Koolipoolne praktikajuhendaja aitab või nõustab vajadusel ettevõttest poolset praktikajuhendajat praktikadokumentatsiooni täitmisel (hinded praktikapäevikus, hinnanguleht) ning teistes praktika juhendamise käigus esile kerkivates küsimustes. Tänu heale koostööle kooli ja praktikakohtade vahel, toimub kõikide praktikadokumentide täitmine veebikeskkonnas elektroonselt.

Praktika korraldamises on kooli head ja pikaajalised partnerid käsitöö ja tekstiil, rõivaste, jalatsite valmistamise ja naha töötlemise ÕKRdes: TALIA STIIL OÜ, Julia Baidakova FIE, Anastasija Pavlova FIE, Nadežda Nikolaeva FIE, IMAX TRESS OÜ, ELIS AS (endine SVARMIL AS), TRIEST VAL AS, LORINDA OÜ, Kwintex OÜ, Vaimustus OÜ, NEVITA OÜ, Nevotex Narva OÜ, OÜ STARINAR, OÜ Katrameks, Sillamäe muuseum.

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÕKRi heaks praktikabaasiks on TNC Components. Kooli poolt olid komisjonile külastamiseks välja toodud ettevõtted Põhja Mööbel OÜ, Fortem Grupp OÜ, Conwood OÜ ja Kulgu Puit OÜ, mida komisjon külastas, jättis pigem kesise mulje (töökeskond

tolmune, korratu ja ruumikitsikuses). Samuti oli teine komisjonile külastamiseks väljapakutud puidutöötlemise praktikaettevõtte vahepeal oma tegevuse lõpetanud. Kool tunnistas puidusektoris praktikaettevõtete vähesust maakonnas. Komisjon soovib selgitada välja sobivad praktikaettevõtted sektoris (vaadata maakonnast kaugemale) ja tegeleda regulaarselt praktikaettevõtete seire, eelhindamise ja tunnustamisega.

Kooli hinnangul valdkonna parimat praktikaettevõtet TNC Componentsi külastades ja vestlusest praktikajuhendajatega selgus, et kooli poolt ettevõtete tunnustamisega pole tegeletud. Puiduvaldkond vajaks häid, tunnustatud praktikaettevõtteid, mis tagaks kvaliteetse praktikasoorituse.

Hinnatavates ÕKRis õppekavarühmas on hindamisperiodil ühildatud grupijuhendaja ja koolipoolne praktikajuhendaja ning see lähenemisviis on toonud parema praktikakorralduse kvaliteedi ja õpilased on paremini toetatud. CNC ettevõtetega on koolipoolsete praktikajuhendajate sõnul koostöö väga hea. Tagasisidet saadakse tööandjatelt läbi Tahvli praktikapäeviku, e-posti teel ja helistades. Kohal käiakse praktika ajal harva.

Kool eneseanalüüsi aruandes on *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKRis ühe parendustegevusena toodud välja elektroonse juhendmaterjali väljatöötamine ettevõttepoolsete praktikajuhendajate koolitamiseks. Komisjon toetab kooli plaani teha e-juhend ettevõttepoolsetele praktikajuhendajatele, et vältida infosulgu ja tagada ühtne inforuum.

Tekstiilkäsitöö eriala õppijad väljendasid vestluses muret, et ei ole sobivaid praktikakohti piisavalt. Kuna praktika on oluline õppekava osa, soovib komisjon kaaluda kombineeritud praktikamudeli väljatöötamist ja rakendamist (juhendatud iseseisev praktika, kooli esindamine laadadel, praktika ettevõttes).

Kooli visiooniks on: *Rahvusvaheliselt tegus, mitmekeelne, paindlikku elukestvat õpet pakkuv hariduskeskus*. Koolil on toimiv muljetavaldav rahvusvaheline koostöö, kuid hinnatavates ÕKRides on õpilased õpirändes hindamisperiodil osalenud minimaalselt (vaid 6 tislari eriala õppijat). Komisjon leiab, et rahvusvahelised kogemused laiendavad nii erialaseid kui ka võtmekompetentse, mõjuvad õppijatele motiveerivalt ning avardavad edasisi tööalaseid võimalusi. Komisjon soovib leida edaspidi välispraktika võimalusi hinnatavates ÕKRides.

Õppijate tööohutusalane juhendamine toimub enne praktilise töö algust. Tööohutusalase juhendamise viib koolis läbi praktikajuhendaja. Tööohutusalase juhendamise kord on kirjeldatud õppekorralduseeskirjas.

Komisjoni hinnangul vastab õppetöö, sh praktikakorraldus üldiselt kooli õppekorraldust sätestavates dokumentides esitatud nõuetele.

3.2.4 Õppesisu, metoodika ja hindamine

Tekstiilkäsitöö ja *õmbluserialade* õpetajad kasutavad õppetöös peamiselt enda koostatud õppematerjale. Vestlusel haridustehnoloogiga selgus, et õppeaastas on igal õpetajal kohustus koostada üks e-õppe materjal, kuid kõik seda ei tee. Koolis on haridustehnoloogi näol IT-alane tugi õpetajatele õppetöö läbiviimiseks. Vestluses komisjoniga kinnitas haridustehnoloog, et tugi ei ole piisav, sest kooli kolme õppekoha peale töötab vaid üks haridustehnoloog. Kooli sõnul kaalutakse haridustehnoloogilise toe laiendamist ja teise haridustehnoloogi töölevõtmist. Komisjon toetab kooli

sellealast kavatsust ning soovib seada sisse konkreetsed eesmärgid ning mõõdikud e-õppe arendamisele tulenevalt õppijate sihtrühmast. Kooli eneseanalüüsi aruande põhjal lasub esmane vastutus õpingute eest õppijal. Komisjon veendus koolikülastuse käigus ja õppijate ning vilistlastega peetud vestluste põhjal, et õppijad on väga motiveeritud, konkurs õppima asumiseks on enamusel hinnatavatel erialadel kõrge ning õppijad on huvitatud õppetöö käigus erialal kasulike oskuste omandamisest.

Käsitöö ja õmblemise erialade õppijad lahendavad teoreetilisi ja praktilisi ülesandeid lõimitult. Õppijatele on rakendatud arvutiõpetuse tunnid lõimitult erialaõppega. Palju toimub mooduli raames tervikõppena, näiteks õpilased kavandavad toote, seejärel koostavad lõike, arvutavad materjalikulu ja seejärel õmblevad toote. Selline tegevus annab tervikliku ülevaate kogu toote valmistamise protsessist ja valmistab õppijaid ette praktika sooritamiseks ettevõttes. Õppes lähtutakse praktilisest väljundist: valmivad tooted näiteks kooli koostööpartneritele kingituseks, samuti kooli jõululaadal müügiks. Komisjoni hinnangul toetab praktiline ja lõimitud tervikõpe õppe tulemuslikkust ning aitab ette valmistada nii kutseksamiks kui ka tööturu jaoks. Käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise õppekavariühmades soodustatakse õppe läbiviimist väljaspool kooli. Õppe rikastamiseks korraldatakse õppekäike, nt Estonia teatrisse, käidud on Muhu saarel erinevates käsitöö meistrikodades, ERMis, ekskursioonidel meistrite juures (nt Alla Jegorova) jm. Koolis tegutseb teatriring, õppe käigus valmistatakse kooli etenduste kostüümid.

Puiduvaldkonnas toimub praktiline õpe puidupingioperaatori ja CNC puidutöötlemiseksuse operaatori erialal. CNC puidutöötlemiseksuse operaatori erialal harjutatakse koolis esmaseid töövõtteid Allphacam programmi rakendamisel. Toote kavandamist süvaõppena ei rakendata. Vanglaõppe puhul toimub õppetöö reguleeritud territooriumil ja on rangelt koordineeritud.

Praktika ettevõttepoolne juhendaja täidab tagasiside õppija kohta kirjalikult. Kool kutsub ettevõttepoolseid praktikajuhendajaid kooli praktika hindamisele, kuid aja puudusel see sageli ei toimi. Ettevõtete esindajad kinnitasid, et on tihedas suhtluses koolipoolsete praktikajuhendajatega ning on teinud koolile ettepanekuid õpingute kohta. Näiteks *kergete rõivaste rätsepa erialal* plaanitakse ettevõtte ettepaneku põhjal sisse viia voodriga või õmblemise osa.

Tekstiilkäsitöö erialal on nii õppijate kui ka õpetajate sõnul praktikat keeruline sooritada, kuna valdkonna ettevõtteid napib. Nii soovivad õppijad praktikat sooritada koolis, samuti sooritatakse praktikat ka majutusasutuses, muuseumides, kus praktilise töö ja pädeva juhendaja olemasolu hindamise käigus ei selgunud. Komisjoni hinnangul ei ole tagatud õppekavast tuleneva praktika mahu sooritamise ettevõttes. Komisjoni soovib kaaluda kombineeritud praktikamudeli väljatöötamist (ettevõtte, kooli ja iseseisva töö praktika), et õppijad saaksid juhendamist ning vajalikul määral praktilisi oskusi kinnistada. Tagasiside praktikakohtade keeruka leidmise ja ka õpingutes vajalike oskuste saavutamiseks praktikakohtades andsid komisjonile esmaselt õppijad ja vilistlased. Probleemi olemasolu kinnitasid ka õpetajad.

3.2.5 Õppijate toetamine

Koolis on olemas toimiv tugikeskus õpilaste toetamiseks, kus igal õpilasel on alati võimalik pöörduda erinevate spetsialistide (karjäärinõustaja, psühholoog, sotsiaalpedagoog) poole. Rühmajuhendajate sõnul pööratakse väga tihti tugikeskusesse terviseprobleemidega, nt tõsise probleemi korral on aidanud ka õpilaskodu juhataja ja sotsiaaltöötaja.

Sügisel käivad tugikeskuse töötajad rühmades teavitustööd tegemas. Teemadeks on, näiteks „HEV-staatuse määramine“, „Põhi-ja eritoetuse taotlemine“, „Tugikeskuse teenused“, „Tugirühma tegevuse kord“. Koolis HEV õpilastega tööd korraldab tugirühm vastavalt erivajadusega isikute kutseõppeasutuses õppimise tingimustele ja korrale. Komisjon leiab, et selline teavitusviis koolis pakutavatest teenustest on asjakohane, sest annab õppijatele kompaktse ülevaate ja teadmise, kelle poole neil on võimalik oma probleemidega pöörduda. vestlusel tõid tugikeskuse spetsialistid välja, et HEV õppijate arv on tõusvas trendis, samas täiskasvanud õppijate puhul, keda hinnatavates ÕKRides on palju, seda ei määratleta. Õpetajate sõnul pöörduvad vanemaealised tugikeskusesse peamiselt toetuste või eritoetuste taotlemiseks.

Juba sisseastumisel kaalutakse õpilase toetamise vajadust ja võimalusi, kui on erisusi (individuaalne õppekava, VÕTAgaga seotud probleemid jne). Tugikeskusesse suunab õpilase rühmajuhendaja, ettepaneku teevad ka teised õpetajad, erialade juht, tugirühm.

Hinnatavates õppekavarühmades on erinevate toetuste vajadus suur kuna läbi töötukassa tuleb palju õppijaid. Kooli tugimeeskond tegeleb õppijate nõustamisega toetuste taotlemisel. Vestluses grupi- ja praktikajuhendajatega toodi välja, et Narvas õppivate *puidupingioperaatorite* väljalangevus on suur, kuna õpimotivatsioon on madal, puuduvad õpiharjumused ning sellele lisanduvad distsipliiniprobleemid. *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKRis on väljalangevus olnud hindamisperioodil keskmiselt üle 50%. Huvi puiduerialade õppimise järele on kooli sõnul ja õpingute katkestamise põhjal olnud piirkonnas kesine. Seega kooli suund 2. taseme puidutöötleja õppekava loomiseks oleks põhjendatud, kuid töölerakendumine vajaks uurimist. Kuna kooli hinnangul on puidupingioperaatori õppijakandidaatide õpi- ja enesjuhtimisoskuste tase madal, soovib komisjon antud sihtgrupile pakkuda kutsevaliku õppekava läbimist enne erialaõpinguid.

Kooli sõnul katkestamise tõus oli märgatav 2019/20 õppeaastal, kui algasid COVID-19 lainest põhjustatud piirangud kontaktõppele. Materjali töötlemise ÕKRi puudutas see eelkõige seetõttu, et õppijad antud erialadel olid täiskasvanud ja väheste digioskustega. Samas ei ole väljalangevus olulisel määral vähenenud ka 2021. ja 2022. aastal, jäädes veidi üle 40%. Kooli võetud eesmärk viia väljalangevus alla 20% aastaks 2025 on praegusi tendentse arvestades ambitsioonikas.

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÕKRis oli aastatel 2020 ja 2021, mis jäid COVID-19 piirangute aega, õppetöö ja praktiline õpe häiritud. 2022. aastal lõpetanud 3 tiserist ei sooritanud ükski kutseeksamit, kuid samas Viru vanglaõppes oli puidupingioperaatorite kutseeksami sooritamise protsent 100 ja Narvas lõpetanud puidupingioperaatori grupil üle 60 protsendi.

Materjalide töötlemise õppekavarühmas töötavad täiskohaga grupi- ja koolipoolsed praktikajuhendajad. Õpilased väljendasid komisjoniga peetud vestlustes suurt rahulolu grupijuhendajatega, kes toetavad õppijaid õpingute vältel. Gruppidel on sisse seatud oma suhtluskanal (enamasti sotsiaalmeedia grupp), kus toimub kiire infovahetus. *Tekstiilkäsitöö ja rõivaõmblemise* erialadel on õpingute katkestamise osakaal väga madal, õppijad toetavad üksteist ning on väga motiveeritud õppima. Grupijuhendajad olid rahul tugispetsialistide koostööga, toodi välja, et aidatakse näiteks ka praktikakoha otsimisel.

Otsest tuge saavad õpilased rühmajuhendajatelt ja erialaõpetajatelt. Õppijad tõid vestlustes esile erialaõpetaja abivalmiduse, et vajadusel saavad nad alati õpetajatelt abi ja juhendamist, seda nii koolis kohapeal kui ka veebi teel. Komisjoni hinnangul on koolipoolne tugi (grupijuhendaja, õpetajapoolne juhendamine) piisav ning õppijatele kättesaadav.

Käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise ÕKRide õppijatega vesteldes selgus, et õppima tulevad motiveeritud ja eelnevate erialaste teadmistega õppijad, kes oskavad mõtestada oma tulevikuperspektiive ja seostada õpitavat töövõimaluste leidmisega.

Puidupingioperaatori õppija tõi välja soovi eesti keele õppeks, mida kool hindamisperiodil ei võimaldanud. Komisjon soovib tungivalt seda soovi arvestada ja võimaldada valikõpingutena õppida soovijatel eesti keelt, samuti lõimida põhiõpingutesse eesti keele õpe.

Koolis on kinnitatud [VÕTA kord](#), mille abil saab arvestada varasemaid õpinguid ja töökogemusi. Kuni 2019. aastani korraldas VÕTA arvestamist ÕKRi erialade juht, sealt edasi VÕTA koordinaator. Hinnatavate ÕKRide õppijad kasutavad VÕTA arvestamise võimalust, kuna paljudel täiskasvanud õppijatel on eelnev erialane töökogemus olemas. VÕTAt taotletakse üldjuhul eriala toetavate moodulite/õpiväljundite arvestamiseks.

Eneseanalüüsi aruande põhjal on koolis välja kujunenud õppijate tunnustamise traditsioonid. Õppijate ja vilistlastega peetud vestluste põhjal selgus, et täiskasvanud õppijaid koolis eraldi tunnustatud ei ole. Õppijad mainisid, et tunnis toovad õpetajad esile nende õnnestumisi, kuid ülekooliliselt seda ei tehta. Täiskasvanud õppijate tunnustamine ja kaasamine erinevatesse kooli tegemistesse (sh kaasamine õppekavade arendamisse) aitaks toetada õppijate motivatsiooni ja seoks neid paremini kooliga ning seda ka pikemas perspektiivis järelkasvu loomiseks.

Järeldused

Tugevused

- Vastuvõtuprotsess toetab õppija kandidaati õppima asumisel, pidev vastuvõtu protsessi parendamine on juhitud ja lähtub muutuvast õppijate sihtgrupist.
- Koolil on hinnatavates õppekavarühmades asjakohaste seadmetega varustatud praktilise õppe keskkond, mida arendatakse järjepidevalt. Õpikeskkond toetab praktilise õppe läbiviimist ja õpiväljundite saavutamist.
- Õppetöö korraldus on läbi mõeldud ja elulähedane ning lähtub õppijate sihtgrupi vajadustest.
- Rõivaste valmistamise ja käsitöö õpetajad on koostanud erialaseid veebipõhiseid e-kursuseid ja õppevideosid. Komisjoni hinnangul toetavad e-õppe materjalid õppija iseseisvat õppimist ning nüüdisaegse õpikäsituse rakendamist.
- *Rõivaste valmistamise ja tekstiilkäsitöö* erialade õppetöö ülesehitus toetab õppija arengut: lõimitud õpe (teoreetiline ja praktiline õpe käsikäes), etapilised praktilised elulähedased õppeülesanded ja toodete valmistamine, rikastavad õppekäigud, laadad, näitused on õppijatele atraktiivsed ning arendavad. Õppijate rahulolu õpetamise ja õpetajatega on kõrge.
- *Käsitöö* ÕKR õpe toetab õppe tulemuslikkuse saavutamist, lõpetajatel on väga head kutseksamite tulemused.
- Koolis on hästi toimiv tugisüsteem õppija toetamiseks. Tugikeskuse töö on pärvinud töötajate ja õpilaste rahulolu. Tugispetsialistid on toeks täiskasvanud õppijale toetuste, VÕTA taotlemisel ja sotsiaalsete probleemide lahendamisel.

- Grupijuhendaja ja koolipoolse praktikajuhendaja rolli ühitamine on hästi toimiv lahendus, mis tagab toe õppijatele ja hea suhtluse praktikaettevõtetega.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitus

- Koolipoolsed praktikajuhendajad suhtlevad praktikaprotsessi vältel praktikaettevõtetega, kuid praktikaseiret ei teostata. Kuna ettevõtte esindaja ei jõua kooli tulla, soovib komisjon koolipoolsel praktikajuhendajal käia rohkem ettevõtetes kohapeal. See võimaldab veenduda praktikaettevõtte vastavuses praktika eesmärkidele ning tagada reaalne parem praktika kvaliteet, samuti laiendada koostöövõimalusi ettevõtetega.
- *Tekstiilkäsitöö* erialal õppijate sõnul ei ole sobivaid praktikakohti piisavalt. Kuna praktika on oluline õppekava osa, soovib komisjon kaaluda kombineeritud praktikamudeli rakendamist (juhendatud iseseisev praktika, kooli esindamine laatadel, praktika ettevõttes), et tagada õppijatele õppekavast tulenevad praktika sooritamise võimalused.
- Kooli poolt komisjonile külastamiseks välja pakutud *puiduvaldkonna* praktikaettevõtetest üks jättis komisjonile kesise mulje (korratu, ruumikitsikuses töökeskkond), teine ettevõtte oli vahepeal tegevuse lõpetanud. Kooli sõnul napib puidusektoris praktikaettevõtteid maakonnas. Komisjon soovib selgitada välja sobivad praktikaettevõtted sektoris (vaadata maakonnast kaugemale), et tagada kvaliteetne ja õppekavast lähtuv praktikasooritus puiduerialadel.
- Vestlustes selgus, et koolikülastuse käigus väisatud praktikaettevõtteid ei ole tunnustatud. Komisjon soovib tegeleda praktikaettevõtete hindamise ja tunnustamisega.
- *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmade töökodades on tööohutusjuhendid olemas, kuid need on vaid eesti keeles. Komisjon hinnangul on vaja venekeelsele õppijale varustada seadmed paralleelselt venekeelsete ohutusjuhenditega, et tagada tööohutus praktilises õppes.
- *Tekstiilkäsitöö* jaoks on üks eriala õppeklass. Kooli sõnul on nad asunud juurde ruumi leidma. *Tekstiilkäsitöö* õppijad väljendasid muret olmetingimuste ja kangakudumise õppe pärast, kuna koolis on hetkel vaid ühed kangasteljed. Komisjon soovib lahendada *tekstiilkäsitöö* õppe- ja olmetingimusi ning lahendada kangakudumise mooduli õppe logistika.

Arenguvõimalused

- Õpetajate puudusel seisab suur osa ajast tasemel puidutöötlemise masinapark alakasutuses. Komisjon toetab kooli poolt välja toodud ideed, teha koostööd ettevõtetega, et kasutada olemasolevat ressursi tootmispinnana, samuti rakendada puidutöötlemise õpperuumid puiduerialade populariseerimise teenistusse, luues võimaluse üldhariduskoolide tööõpetuse tundide läbiviimiseks.
- Koolis on haridustehnoloogi näol IT-alane tugi õpetajatele õppetöö läbiviimisel. Kooli kolme õppekoha peale töötab vaid üks haridustehnoloog. Kooli sõnul kaalutakse haridustehnoloogilise toe laiendamist. Komisjon toetab kooli kavatsust täiendada haridustehnoloogi värbamisel ning soovib seada sisse konkreetsed eesmärgid ning mõõdikud e-õppe arendamisele tulenevalt õppijate sihtrühmast.

- Koolil on muljetavaldav rahvusvaheline koostöö ja koostatud rahvusvahelistumise strateegia. Hinnatavatest ÕKRidest on 6 tislari eriala õpilast rahvusvahelises õpirändes hindamisperioodil osalenud. Komisjon leiab, et rahvusvahelised kogemused laiendavad nii erialaseid kui ka võtmekompetentse, samuti mõjuvad õppijatele motiveerivalt ning avardavad edasisi tööalaseid võimalusi. Komisjon soovib leida edaspidi välispraktika võimalusi täiskasvanud õppijatele.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. **Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;**
2. **Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.**

3.3.1 Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad

Käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise ÕKR

Käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise ÕKRis on IVKHK eneseanalüüsis toodud andmete põhjal õpetajaid kokku viis (Vt. tabel 7). *Käsitöö* ÕKRis on üks kaheaastase staažiga õpetaja, kellel on kõrgharidus, läbitud andragoogika täienduskoolitus ja kutsepedagoogika täienduskoolitus ning praegu õpib ta kutseõpetaja magistriõppes.

Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemise ÕKRis on neli kutseõpetajat, kellest kaks kutseõpetajat töötavad osalise koormusega ja kaks täiskoormusega. ÕKRi õpetajatest kolmel on kõrgharidus ja ühel kutsekeskharidus. Ühel ÕKRi õpetajal on kutsepedagoogiline kõrgharidus ning teised kutseõpetajad on läbinud kutsepedagoogilise täienduskoolituse. ÕKRi õpetajatest kolmel on pikaajaline tööststaaž vastavalt 9, 27 ja 37 aastat. Hindamisaruandes on välja toodud, et ÕKRi õpetajate keskmine vanus on 55 aastat ja 50+ vanuserühmas on 80% õpetajatest. Õpetajate arv ja keskmine vanus on tõusutrendis.

Tabel 7. Andmed õppekavarühmade kutseõpetajate kohta.

	ÕKR	Koormus	haridustase	Andragoog täiskasvanute koolitaja	Kutseõpetaja kutse/ koolitus/ haridus	Staaž kutseõppes	Eesti keel
Õpetaja 1	Käsitöö	Täiskoormus	Kõrgharidus	Läbitud andragoogi täienduskoolitus (2017.a)	Kutsepedagoogika täienduskoolitus. Asus õppima kutseõpetaja magistriõppes	2 aastat	C1

¹ Õpetajad on hindamisaruande kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

Õpetaja 2	Tekstiil, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine	Osaline koormus	Keskeriharidus	-	Kutsepedagoogika täiendkoolitus	2 aastat	ema keel
Õpetaja 3		Täiskoormus	Erialane kõrgharidus	2011.a andragoog III (vastab Eesti kvalifikatsiooniraamistiku tase 6 kutsekvalifikatsioonile)	Kutseõpetaja, Bakalaureuse kraad või vastav kvalifikatsioon	37 aastat	B1
Õpetaja 4		Osaline koormus	Erialane kõrgharidus	-	Kutsepedagoogika täiendkoolitus	9 aastat	B1
Õpetaja 5		Täiskoormus	Erialane kõrgharidus	-	Kutsepedagoogika täiendkoolitus	27 aastat	B1

Kool toob eneseanalüüsis välja, et personali arendamine ning nõuetele vastavate õpetajate värbamine oli ÕKRides üheks prioriteetsemaks eesmärgiks, mida tõendab asjaolu, et viimasel kahel aastal on *käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine* ÕKRis konkursi korras asunud tööle kaks uut kutseõpetaja. 2020. aastal asus avaliku konkursi korras tööle kutseõpetaja ametikohal *rõivaõmblemise* valdkonna töökogemusega, eesti keelt valdav töötaja ning sama konkursi tulemusena võeti tööle *käsitöö* ÕKR kutseõpetaja, kes valdab eesti keelt C1 tasemel. Kool on eneseanalüüsis välja toonud, et üks täiskoormusega töötav kutseõpetaja on 2011 aastal omandanud andragoogi kutse, kuid kutseregistri andmetel tal kehtivat kutset ei ole.

Materjalide töötlemise (klaas, paber plast, puit) ÕKR

Eneseanalüüsi aruandes on kool välja toonud, et õpetajate vajadus tuleneb planeeritavast vastuvõtust. Hindamisperioodi alguses 2016/17 oli ÕKR komplekteeritud õpetajatega täismahus, ehk oli 3 täiskohaga õpetajat, kes katsid personali vajaduse nii koolis kui Viru vanglas. 2022. aasta seisuga ei ole aga ÕKRis ühtegi kvalifikatsioonile vastavat kutseõpetajat, sest olemasolevatel puudub nõutud eesti keele oskus. Olemasolevates koolipõhistes puidupingioperaatori gruppides viivad õpet läbi erialaselt seonduva ehituserialade õpetajad, nii Narvas kui ka Jõhvis üks õpetaja. Mõlemad õpetajad töötavad täiskoormusega, omavad kõrgharidust ja neil on läbitud kutseõpetaja koolitus. Tööstaaži on õpetajatel vastavalt 14 ja 12 aastat. Viru Vanglas on õppe läbiviimisse kaasatud Eesti Vanglatööstuse töötaja/erialaspetsialist/meister. Kool toob välja, et koostöös personaliosakonnaga on korduvalt avatud konkurss vakantsete ametikohtade täitmiseks, kuid seni pole need tulemust andnud. Suunatud pakkumisega otsing toimub ka praegu ja sellesse protsessi on kaasatud nii erialaga seotud ettevõtteid kui erialaliit (EMTL). Kooli eneseanalüüsist ja vestlustel nii erialade juhi, kui ka personalijuhiga selgus, et kool teeb pingutusi õpetajate olemasolu tagamiseks ÕKRis, püüdes leida eriala tublide lõpetajate seast noori, kes on valmis ennast arendama ja asuma tööle õpetajana. Praegu toetatakse selliselt ühte CNC puidutöötluskeskuse operaatori eriala lõpetajat, kes ei vasta momendil kutseõpetaja ametikohale seatud tingimustele, kuid kool toetab teda arengutes.

Komisjoni hinnangul on selline järelkasvu kasvatamine positiivne ja võimaldab pikemas perspektiivis tagada vajalike kompetentsidega motiveeritud õpetajate olemasolu.

Kooli eneseanalüüsist selgub, et õppeprotsessi kaasatakse põhiõpetajatele lisaks ka praktikuid ja vilistlasi, kes viivad läbi õppetööd ning meistriklasse. Näiteks on kaasanud endist vilistlast ja õpetajat/id väikeses mahus läbi viima erialaseid tunde. Eesmärgiks on tagada õpilastele erialase ettevalmistuse ja teadmiste edasiandmise oskustega lektor/meister. Siinkohal leiab komisjon, et kool võiks korraldada pedagoogiliste/andragoogiliste kompetentside arendamise koolituse õppeprotsessi kaasatud praktikutele/vilistlastele (sh ka koolis kasutatavate infosüsteemide osas). Selline koolitus aitaks praktikutel/vilistalatel saada motivatsiooni ja tuge tunde paremini ette valmistada ja läbi viia ning seeläbi tõsta õppijate kutseoskusi.

Komisjoni hinnangul ei vasta osade kutseõpetajate eesti keele oskus nõutavale tasemele. Hindamiskomisjon leiab, et kool peaks rohkem tähelepanu pöörama olemasolevate õpetajate keeleõppe arendamisele tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise ja materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmades. Vestlustes selgus, et Jõhvi õppekohas soovivad õppijad puiduvaldkonnas lisaks venekeelsele õppele õppida eesti keeles. Kahjuks puudub Jõhvis eesti keelt valdav puidu eriala kutseõpetaja. Komisjon soovib kavandada reaalsed sammud õpetajate keeleoskuse ja valmisoleku osas eesti keeles õpetada, samuti teha plaan puiduvaldkonna erialade vastuvõtu kavandamisel valdkonna õpetajate värbamiseks, sh eesti- ja venekeelse õppe osas.

3.3.2 Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng

IVKHK arengukavas on seatud eesmärgiks, et koolis töötavad pädevad ja motiveeritud õpetajad, kelle töö on hinnatud ja tasustatud vastavalt esitatavatele nõuetele ja töö tulemuslikkusele.

Eneseanalüüs on välja toodud, et arenguvajaduste väljaselgitamiseks täidavad õpetajad õppeaasta lõpus eneseanalüüsi vormi, mis on aluseks õppeaasta alguses toimuvale arenguvestlustele. Arenguvestluste tulemuste alusel planeerib erialade juht õpetajate koolitus- ja stažeerimisvajadusi ning need kajastuvad koolitusplaanis. Lisaks otsivad õpetajad ise enda arenguks vajalikke koolitusi ning kool toetab õpetajate osalemist erialastel koolitustel. Vestlusel tõid õpetajad välja, et kool toetab õpetajate stažeerimist ettevõtetes nii Eestis kui välismaal, võimaldades õpetajatel stažeerida õppeöö perioodil. Samas on ka ÕKRide õpetajad ise aktiivsed leidmaks endale ettevõtteid, kus oma erialaseid oskusi arendada. Näiteks, stažeerisid 2019.a käsitöö õpetaja ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine ÕKRis üks kutseõpetaja Narva Muuseumis, sama ÕKR kaks õpetajat stažeerisid Talia Stiil OÜ ateljees ja veel üks õpetaja – Junona OÜs. 2022.a stažeeris tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemine ÕKRis üks kutseõpetaja Denis Mistjurin OÜs. Õpetajad käivad koos õppijatega erinevatel õppekäikidel ning õpivad seejuures ka ise, nt Estonia ja Vene teatris, ERMis, külastatakse laatasid, galeriisid. Nii koolitustel kui stažeerimisel saadud kogemusi jagavad õpetajad kolleegidega. Kutseõpetajad osalevad õppekavade ja kutsestandardite väljatöötamisel, mis on heaks võimaluseks kuulda ja jagada kogemusi kolleegidega teistest kutseõppeasutustest. Saadud kogemusi kasutatakse õppekavade arendamisel. Vestlustes puidu kutseõpetajatega selgus, et nad stažeerimas ei käi. Stažeerimine on kutseõpetaja enesetäiendamise üks oluline osa ning vajalik õpetajale enda pidevaks kursis olemiseks uute trendidega ametialal. *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKR eneseanalüüs on välja toodud, et iga õppeaasta alguses koostatakse eriala juhi ja õpetajatega koos koolitusplaan, mis sisaldab nii koolitusi kui stažeerimist. Näiteks on osaletud erinevatel sisekoolitustel: e-portfoolio koostamine Weebly keskkonnas, videote loomine, e-kursuse loomine Moodle HITSA õpikeskkonnas, WriteURL kasutamine grupitöös, QR-koodi kasutamine õppetöös.

Käsitöö õpetajal võimaldatakse õppida TLÜs kutseõpetaja magistriõppes. Erialajuht toetab koolitamist ja õpetajate osalemist stažeerimisel. Näiteks toimub kaks korda aastas metoodikapäev, kus õpetajad osalevad, samuti on õpetajate seas populaarsed digiõppe koolitused.

Õpetajad toetavad üksteist ning omavaheline koostöö toimib hästi. Juhtkond kinnitas koolis ühtset meelsust ning jätkuvat koostöösoovi kooli arendamisel. Koolis tunnustatakse töötajaid (direktori vastuvõtt jms) näiteks õpilaste ettevalmistamise ja eduka osalemise eest Noor Meister kutsevõistlusel saavad õpetajad tulemustasu. Lisaks on õpetajatel võimalus saada toetust kord kvartalis tervise edendamiseks, nt sporditreeningud või ujula sooduskülastused jne. Käsitööõpetaja valiti Aasta õpetajaks. Koos ühine jõuluõhtu tähistamine teeninduse erialadel. Puidu valdkonna (tisleri eriala) ÖKR õpetaja esitati koolisiseselt Aasta Õpetaja tiitlile ja ka võitis selle. Samal aastal sai sama ÖKR õpetaja haridusgalal Ida-Virumaa Aasta Õpetaja „Eestimaa õpib ja tänab“ piirkondliku tunnustuse - aasta kutseõpetaja laureaadi tiitli.

Järeldused

Tugevused

- Koolis töötavad pühendunud ja motiveeritud õpetajad, kes naudivad õpilastega töötamist, ning arendavad pidevalt oma pädevusi (koolitused, õppekäigud, messid jm).
- Kooli juhtkond toetab õpetajate arengut ja arvestab õpetajate koolituse soovidega.
- Kooli töötajad toetavad üksteist, koolis on tugev meeskonnatöö ja vahetu omavaheline suhtlemine, mis tekitab hea õhkkonna ning töötajates soovi liikuda ühiste eesmärkide suunas. Koolis on rakendatud töötajate tunnustamise süsteem.
- Õpetajad analüüsivad iga-aastaselt oma tegevust, koolis toimuvad regulaarsed arenguveestlused õpetajate ja õpetaja pideva arengu toetamine tagasisidestamise läbi.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- 2022. aasta seisuga ei ole *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÖKRis ühtegi kvalifikatsioonile vastavat kutseõpetajat (olemasolevatel puudub nõutud eesti keele oskus). Kool püüab leida puidueriala tublide lõpetajate seast noori, kes on valmis ennast arendama ja asuma tööle õpetajana. Komisjoni hinnangul on selline järelkasvu kasvatamine positiivne ja võimaldab pikemas perspektiivis tagada vajalike kompetentsidega motiveeritud õpetajate olemasolu.
- Arengukavas on seatud eesmärgiks eestikeelsele õppele üleminek. Komisjoni hinnangul ei vasta osade kutseõpetajate eesti keele oskus nõutavale tasemele. Komisjon soovib kavandada reaalsed sammud õpetajate keeleoskuse ja valmisoleku osas eesti keeles õpetada, samuti teha plaan puiduvaldkonna erialade vastuvõtu kavandamisel valdkonna õpetajate värbamiseks, sh eesti- ja venekeelse õppe osas.

Arenguvõimalused

- Kool on kaasanud endist vilistlast ja õpetajat/id väikeses mahus läbi viima erialaseid tunde. Komisjon soovib koolil kasvatada vilistlastest kutseõpetajate kasvulava. *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÖKR õpetajate järjepidevuse tagamiseks võiks kool komisjoni hinnangul korraldada pedagoogiliste/andragoogiliste kompetentside arendamise koolituse õppeprotsessi kaasatud praktikutele/vilistlastele (sh ka koolis kasutatavate

infosüsteemide osas). Selline koolitus aitaks praktikutel/vilistlastel tunda motivatsiooni ja tuge ning end paremini ette valmistada õpetajatööks ja seeläbi arendada õppijate kutseoskusi.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning käsitöö ja tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise õppekavarühmade osas

Tugevused

- *Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamise ning naha töötlemise õppekavarühmas* on õppekavaarendus pidev ja pakub laiu võimalusi õppijate sihtrühmale: koostatud ja rakendatud kolmanda ja neljanda taseme õppekavad nii kooli- kui ka töökohapõhises õppevormis esma- ja jätkuõppes. Õppekavarühma koostöö on tihe ja pidev valdkonna ettevõtetega: koostööna valminud mitmed tasemeõppe õppekavad: rõivaõmblemine (osaoskus kergete rõivaste õmblemine), rõivaõmblemine (osaoskus soojendusvoodriga toodete õmblemine), täienduskoolituse õppekavad kui ka rakendatud valikõpingute moodulid.
- Vastuvõtuprotsess toetab õppija kandidaati õppima asumisel, pidev vastuvõtuprotsessi parendamine on juhitud ja lähtub muutuvast õppijate sihtgrupist.
- *Rõivaste valmistamise ja käsitöö* õppetöö ülesehitus toetab õppija arengut: lõimitud õpe (teoreetiline ja praktiline õpe käsikäes), etapilised praktilised elulähedased õppeülesanded ja toodete valmistamine, rikastavad õppekäigud, laadad, näitused on õppijatele atraktiivsed ning arendavad. Õppijate rahulolu õpetamise ja õpetajatega on kõrge.
- *Käsitöö* õppekavarühma õpe toetab õppe tulemuslikkuse saavutamist, lõpetajatel on väga head kutseksamite tulemused.
- Õpetajad analüüsivad iga-aastaselt oma tegevust, koolis toimuvad regulaarsed arenguveestlused õpetajatega ja õpetaja pideva arengu toetamine tagasisidestamise läbi. Kooli juhtkond toetab õpetajate arengut ja arvestab õpetajate koolituse soovidega.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas on õppijate arv langustrendis, erialade avamine ja arendamine vajab põhjalikumat analüüsi. Koostöö valdkonna ettevõtetega on vähene. Komisjoni hinnangul puudub koolil *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma erialade arendamise osas visioon. Õppekavarühma arengu fookuse seadmisel on vajalik juhtkonna tugi. Komisjoni soovitusel tuleks koostöös ettevõtetega välja selgitada puiderialade õpetamise vajadus regioonis ja teistes lähemates maakondades, sh vajadus eesti- ja venekeelse õppe osas, ning seejärel kavandada õppekavade arendamine koos vajalike kutseõpetajate värbamisega.

- Arengukavas on seatud eesmärk aastaks 2023 eestikeelsele kutseõppele üleminekuks. Õppijad soovivad eesti keelt õppida. Komisjoni hinnangul ei vasta tulenevalt keeleseadusest ja kutseõpetaja kutsestandardist osade hinnatavate õppekavarühmade kutseõpetajate eesti keele oskus nõuetele. Komisjon soovib järgida lõppenud perioodi arengukavas seatud eesmärki eestikeelsele kutseõppele üleminekul ja kavandada reaalsed sammud õppijatele eesti keele õppe võimaldamisel ning õpetajate keeleoskuse ja valmisoleku osas eesti keeles õpetada.
- Kooli poolt komisjonile külastamiseks välja pakutud puiduvaldkonna praktikaettevõtetest üks jättis komisjonile kesise mulje (korratu, ruumikitsikuses töökeskkond), teine ettevõtte oli vahepeal tegevuse lõpetanud. Kooli sõnul napib puidusektoris praktikaettevõtteid maakonnas. Komisjon soovib selgitada välja sobivad praktikaettevõtted sektoris (vaadata maakonnast kaugemale), et tagada kvaliteetne ja õppekavast lähtuv praktikasooritus puiduerialadel.
- Vestlustes komisjoniga selgus, et koolikülastuse käigus väisatud puiduvaldkonna praktikaettevõtteid ei ole tunnustatud. Komisjon soovib tegeleda praktikaettevõtete hindamise ja tunnustamisega.

Arenguvõimalused

- *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ÕKRI esindajad väljendasid ettevõtete huvi puidukeemia valdkonna spetsialistide koolitamiseks. Komisjon veendus kooli võimekuses ja valmisolekus (õppelaborid, huvi vastava eriala avamise ja õpetamise järele) ning soovib kaaluda puidukeemia valdkonna eriala õppe avamisega seonduva ettevalmistamist. Komisjoni hinnangul on koolil puidukeemia ja puidu väärindamise õppeks väga hea baas. Keemialabori kõrge tase annaks võimaluse antud valdkonda edasi arendades tõusta Eestis juhtivale tasemele.
- *Puiduvaldkonna* sihikindlamale ja tööturu vajadustest lähtuval arendamisele aitaks komisjoni hinnangul kaasa õppekavarühmale juhtõpetaja positsiooni sisseseadmine. Juhtõpetaja koordineeriks kooli koostööd valdkonna võrgustikuga ja veaks eest erialaarendust, koostööd ettevõtetega, edendaks koostööd üldharidusega, mis aitaks tislari eriala taaselustada, planeeriks õpetajate vajadust nii eesti- kui ja venekeelses õppes.
- Komisjon toetab kooli eneseanalüüsi aruandes välja toodud kavatsust kaasata vilistlaste tagasisidet tõhusamalt õppekavade ja koostöö arendamise. Komisjon soovib teha seda süsteemselt ja siduda regulaarse rahulolu/tagasiside küsimise protsessiga.
- Õpetajate puudusel seisab suur osa ajast tasemel puidutöötlemise masinapark alakasutuses. Komisjon toetab kooli poolt välja toodud ideed, teha koostööd ettevõtetega, et kasutada olemasolevat ressursi tootmispinnana, samuti rakendada puidutöötlemise õpperuumid puiduerialade populariseerimise teenistusse, luues võimaluse üldhariduskoolide tööõpetuse tundide läbiviimiseks.
- Koolis on haridustehnoloogi näol IT-alane tugi õpetajatele õppetöö läbiviimisel. Kooli kolme õppekoha peale töötab vaid üks haridustehnoloog. Kooli sõnul kaalutakse haridustehnoloogilise toe laiendamist. Komisjon toetab kooli kavatsust täiendava

haridustehnoloogi värbamisel ning soovitab seada sisse konkreetsed eesmärgid ning mõõdikud e-õppe arendamisele tulenevalt õppijate sihtrühmast.

- Kool on kaasanud endist vilistlast ja õpetajat/id väikeses mahus läbi viima erialaseid tunde. Komisjon soovitab koolil kasvatada vilistlastest kutseõpetajate kasvulava. *Materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma õpetajate järjepidevuse tagamiseks võiks kool komisjoni hinnangul korraldada pedagoogiliste/andragoogiliste kompetentside arendamise koolituse õppeprotsessi kaasatud praktikutele/vilistlastele (sh ka koolis kasutatavate infosüsteemide osas). Selline koolitus aitaks praktikutel/vilistlastel tunda motivatsiooni ja tuge ning end paremini ette valmistada õpetajatööks ja seeläbi arendada õppijate kutseoskusi.
- Hindamiskomisjon leiab, et kool peaks rohkem tähelepanu pöörama olemasolevate õpetajate keeleõppe arendamisele *materjalide töötlemise* (klaas, paber, plast, puit) ja tekstiil, rõivaste, jalatsite valmistamise ja naha töötlemise õppekavarühmades. Nõutava eesti keele taseme puudumine pärsib õppekava arendamist ja koostööd teiste kutseõppeasutustega, samuti seab piirangud õppijate valmisolekule eesti keele õppimisel.